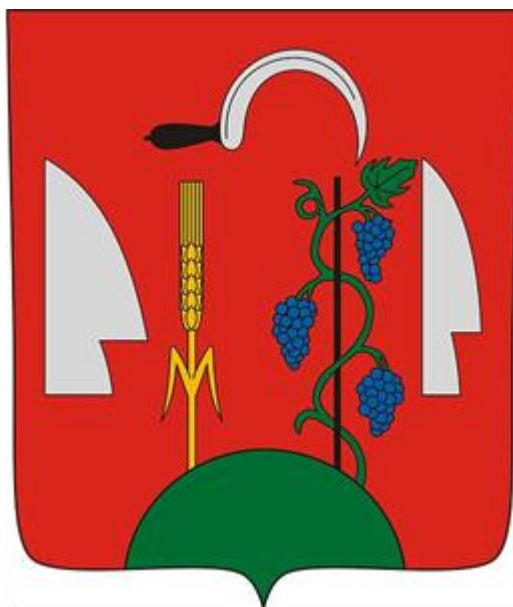

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Gadány Község Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	7
Célok	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	13
2. Stratégiai környezet bemutatása	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	18
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	40
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	57
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	64
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	71
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	77
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	79
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	80
1. A HEP IT részletei.....	80
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	80
Jövőképünk	81
Az intézkedési területek részletes kifejtése <i>(kitöltése javasolt, opcionális)</i>	
Hiba! A könyvjelző nem létezik.	
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	83
3. Megvalósítás.....	87
3.1 A megvalósítás előkészítése	87
3.2 A megvalósítás folyamata	87
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	90
3.4 Nyilvánosság	90
3.5 Kötelezettségek és felelősség.....	25
3.6 Érvényesülés, módosítás	91
4. Elfogadás módja és dátuma	92

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, a Gadány Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A község története

Gadány levéltári adatok szerinti első említése az 1193-as évből lelhető föl. Mint pusztát III. Béla adományozta a székesfehérvári János-lovagoknak. Nevét több formában megtalálhatjuk: Gadán, Gadámba, Gadánbu.

Az 1563-as török adólajstrom szerint mindössze 4 házból állt akkor, az 1700-as évekre viszont már több, mint 900-ra bővült lakosainak száma. 1677-ben Széchenyi György kalocsai érsek kapta I. Lipóttól, majd 1715-től gróf Széchenyi Zsigmond, 1726-67 között Niczky György tulajdona lett. 1806-tól ismét a Széchenyiek birtokába került, A XIX. század végén a község nagyobb része leégett.

A XX. században gróf Széchenyi Andor Pálé volt a terület. Ekkor a település mintegy 900 lakosa 120 házban élt, a szomszédos Négyföldespusztáról a cselédgyerekek Gadányba jártak iskolába. A 30-as években önkéntes Tűzoltó-egyesület és Levente Egyesület működött a településen. Lakosságának jelentős része ekkor már kisparaszti gazdálkodó volt, övék volt a környék legnagyobb állatállománya. A község erdeje 70-80 tulajdonosának közös hasznát biztosította.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A II. világháború alatt három hónapig itt húzódott a front, melynek során a falu többször cserélt gazdát. Az épületkár nem volt jelentős, de az állatállomány kipusztult. Az itt élő két zsidó családot a németek elhurcolták. A háború áldozatainak névsorát a temetőben felállított emlékmű őrzi.

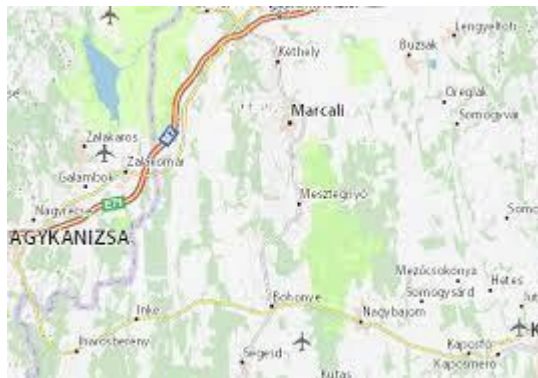
1945 után hosszabb ideig jelentős földterület maradt parlagon. A kisparaszti gazdaságokat 1959-ben a helyi, majd az egyesült szövetkezet váltotta fel. Akkor kezdődött a lakosság ingázása, majd pedig az elvándorlás. Tanácsát a körzetesítések idején szintén Mesztegyőhöz csatolták.

Gadány 1992-ben önálló jegyzőséget hozott létre, 1996-ban csatlakozott a Kelevízi Körjegyzőséghez, 2005-ben Hosszúvíz községgel együtt Mesztegyő központtal hozott létre körjegyzőséget, 2013 januárjától a Mesztegyői Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozik Hosszúvíz, Nikla, Csömend, Tapsony községekkel, Mesztegyő gesztorsága alatt. 2015-ben pedig Kelevíz községgel egészült ki a közös hivatal. A községben napjainkban kihelyezett iroda működik, amely hétfőn és szerdától péntekig délelőttönként, valamint kedd délutánonként a lakosság rendelkezésére áll. A jegyző minden hét csütörtökjén, délelőtt tart fogadóórát.

A Fő utcán álló Római katolikus templom országos védelem alatt álló műemlék, temetőben védett művi értékek találhatóak. Helyi jelentőségű építészeti érték néhány lakóház, gazdasági épület, kőkereszt és a Szent Vendel szobor. A településen három nyilvántartott régészeti lelőhely található.

Gadány a Belső-Somogy területén elhelyezkedő Marcali-háthoz tartozik. A kistáj területe 300 km², Balatonkeresztúr-Balatonberény vonalától dél felé 50 km hosszúságban Nagyatádig húzódó dombvonulat. Az egész kistájra jellemző É-D-i irányú tagolódás a település területén részben érvényesül.

Az agyagbemosódásos barna erdőtalaj borítja a kistáj 90%-át, mely zömmel löszös üledékeken, kisebb részben alluviális üledékeken képződött. A löszös üledékeken képződött talajok mechanikai összetétele vályog, vízgazdálkodási tulajdonságai ezért általában kedvezőek. Éghajlata mérsékelt meleg – nedves, a fagyos napok száma az országos átlagnál 10%-al magasabb.

A település nagy kiterjedésű mezőgazdasági területekkel – elsősorban szántókkal - rendelkezik. A térségben a mezőgazdálkodás hagyományosan erős jelenléttel bír, azonban az állatállomány lecsökkenése következtében a gyepterületek radikális csökkenése történt meg az elmúlt 15 évben. A gyepterületek rovására az erdőterületek növekedtek, összefüggő erdőtömbbé szerveződtek.

A település külterületének keleti része szántó, a nyugati sáv idősebb erdőkből és az elmúlt 10 évben a gyepek helyén beerdősüléssel és erdősítéssel létrejött erdőkből áll. Az erdészetiileg hasznosított felületeken vegyeskorú, zömmel keménylombos, helyenként lágylombos erdők díszlenek. A település határában az Állami Erdészeti Szolgálat Kaposvári Igazgatósága 868,1ha üzemtervezett erdőt tart nyilván, mely 95%-a fakitermelési célú. A somogyi tájra jellemző dűlőúti erdősávok kevésbé alakultak ki.

Veszélyeztetett tájalelemek az árkok, kisvízfolyások, a bokorfüzesek és a rétek. Hagyományos tájalelemek a település szőlőterületei. A település szőlőterületei nem tartoznak az I. vagy II. osztályú szőlőkataszteri területek közé. A külterületi szőlőhegyek mintegy 1/3-a a művelési ágnak megfelelően hasznosított, jelentős részekben műveletlen, gazdátlan területek is előfordulnak, mivel a területeken lévő termést gyakran idegen kezek orozzák el.

A település területén folyó árkok a tájszerkezet jelentős elemei. A tájkarakter a vizek által jelentősen befolyásolt. A talajvíz a táj nagyobb részén 4-6 m között áll, a völgyekben már 2 m-nél elérhető, a magasabb felszíneken helyenként 10 m-en sem. Mennyisége nem számottevő, jelentős szulfát- és nitrát-tartalommal rendelkezik.

A település területén jelenleg a legjelentősebb talajt és talajvizet szennyező forrásként az egyedi szikkasztókból elszivárgó szennyvizek említhetők. Az elhasznált víz a környezet egyik alapvető szennyező eleme, amelynek megfelelő elhelyezése kiemelten fontos feladat. Az elszennyeződés folyamatának felgyorsulását okozza a településen a vezetékes ivóvíz bevezetése következtében megnövekedett elszikkasztott szennyvízmennyiség, melyben a mosószerfogyasztás miatt magasabb a nitrogén és foszfortartalom. Ezek a szennyező anyagok a talajba és a talajvízbe jutnak, azokat jelentősen szennyezve. A szennyvízcsatorna – hálózat mielőbbi kiépítése fontos feladat. A szennyvízelvezetés megvalósulásáig a szennyvizet – vízzáróan szigetelt – zárt tárolóba kell elhelyezni. A szennyvíztisztításnak több alternatívája is lehet: vagy a Mesztegnyő területén létesíthető kistérségi tisztító telepre, vagy a marcali szennyvíztisztító telepre kell a szennyvizet elvezetni. A szennyvízhálózat kiépítése azonban csak térségi összefogással lehetséges.

A csapadékvíz-elvezetés a községben nyílt árok-rendszerrel megoldott. A területet borító kőzetösszetétel felszínmozgásos jelenségek kialakulására való hajlama és erózióérzékenysége miatt a csapadékvíz-elvezetést kiemelt gondossággal kell kezelni.

A településen jelentős levegőszennyezést okozó tevékenység nincs. A településen jelentős mértékű zajforrás nincsen, zsákjellege a közlekedés okozta zajterheléstől mentesíti a lakóterületeket.

Gadány közlekedési helyzete

A település megközelítése a Balatonkeresztúr-Barcs közötti 68. számú főútból kiinduló 2x1 sávós bekötőúton keresztül történik. A településszerkezeti terv tartalmazza a meglévő turistautakat és a tervezett turista- és kerékpárutak javasolt nyomvonalát. A településen áthalad a Boronka lovastúra útvonal (Gadány - Kelevíz - Libickozma - Somogyfajsz). Jelenleg nincsenek parkolási gondok a községben. A települést vasútvonal nem érinti, a legközelebbi vasúti kapcsolat Balatonkeresztúr. A "tömegközlekedést" a Kaposvári Közlekedési Zrt. helyközi autóbuszjáratai biztosítják, azonban a járatokat a település lakói egyre kevesebb alkalommal vehetik igénybe. A településen helyi tömegközlekedés nincs, létesítése nem indokolt.

Infrastruktúra

A közüemi vízellátás, a villamos-energia és a vezetékes gáz biztosított. A településen a közművesítéssel kapcsolatos legfontosabb feladat a közüemi szennyvízelvezetés és tisztítás mielőbbi megvalósítása (a marcali rendszerre való csatlakozással, vagy helyi megoldás kialakításával), valamint az összközműves ingatlanok arányának jelentős növelése.

A településen a távbeszélő-hálózat kiépített. Mobil átjátszótorony nincs a település közigazgatási területén.

A 2003. évi XXVI. tv. (OTrT) a vízfolyás menti területeket és a település nyugati oldalán húzódó erdőket a Nemzeti Ökológiai Hálózat övezetébe sorolta. A települést érintik a Natura 2000 védelem alá vont területek.

Egészségügyi ellátás

A betegellátást a szomszédos településen, Mesztegnyőn lévő háziiorvosi szolgálat végzi. A gyermekeket a védőnői szolgálat látja el társulás keretében.

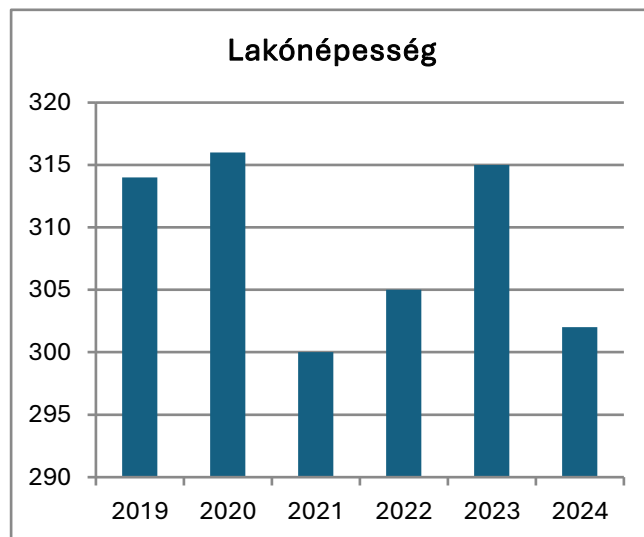
Közzszolgáltatás

Közigazgatásilag a település a Mesztegnyői Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozik, a Hivatal dolgozója minden nap tart ügyfélfogadást a településen. A posta mobilszolgálattal működik.

Demográfiai helyzet, a mutatók alakulása 2019-2024 között

Gadány állandó lakossága 2024. december 31. napján 302 fő, mely változó, hol emelkedő, hol csökkenő tendenciát mutat a vizsgált években.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2019	314	bázis év
2020	316	100,64%
2021	300	94,94%
2022	305	101,67%
2023	315	103,28%
2024	302	95,87%

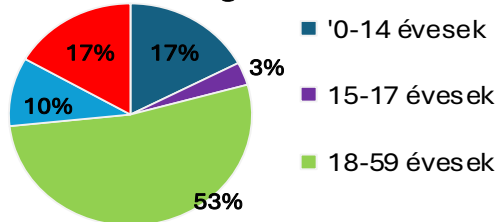
A fenti adatokból megállapítható, hogy 2020 óta a lakónépesség száma változó tendenciát mutatott, hol emelkedett, hol csökkent. A 2023-as évben hirtelen megugrott a lakosságszám, ami a településen levő idősök otthonában levő növekvő létszámnak tudható be.

A 2. számú táblázat, illetve a kördiagramok a 2022. évi állandó népesség (bejelentett állandó népesség) adatait tartalmazza, korosztályos és nemenkénti bontásban.

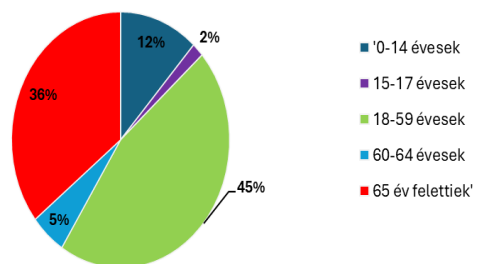
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2022)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	150	171	321	46,73%	53,27%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			13	4,05%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	26	20	46	8,10%	6,23%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	5	3	8	1,56%	0,93%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	79	78	157	24,61%	24,30%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	15	9	24	4,67%	2,80%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	25	61	86	7,79%	19,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

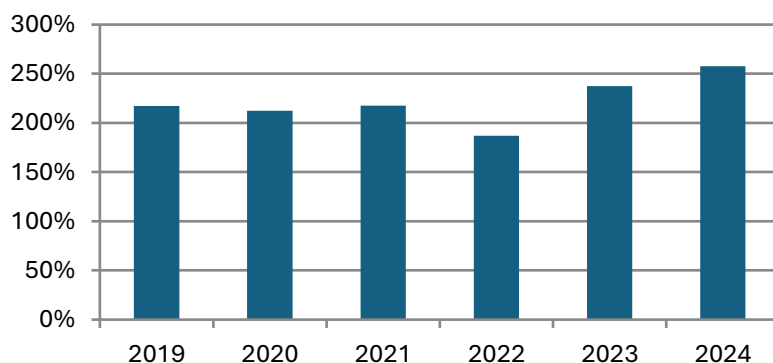
Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük. A felnőtt férfi lakosok száma egészen 65 éves korukig meghaladja a nőkéét. Létszámban az aktív munkavállalási korúak (18-59 évesek) teszik ki a lakosság megközelítőleg 50 %-át. A 60-64 évesek aránya alig számottevő, a 65 év felettiek aránya – a szeretetotthon lakóinak számát is beleszámítva, meghaladja a teljes lakosság ötödét. A 65 év felettieknél a férfiak arányának jelentős csökkenése figyelhető meg, ami megfelel az országosan tapasztaltaknak, a férfi lakosok alacsonyabb várható élettartamára tekintettel.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	102	47	217,02%
2020	104	49	212,24%
2021	100	46	217,39%
2022	86	46	186,96%
2023	102	43	237,21%
2024	103	40	257,50%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Öregedési index (%)

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli jut. Következtetést lehet levonni a népegyenszerkezetről is: hogy a település fiatalos vagy előregedő. Gadány a születések alacsony száma, valamint az idősek szeretetotthona lakóinak nagyon magas száma miatt a folyamatosan előregedő települések közé tartozik. A gyermekvállalási kedv érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermekes családok és a nők esélyegyenlőségének biztosítására.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2019	-24,88
2020	3,17
2021	-19,48
2022	-26,45
2023	77,42
2024	-42,14

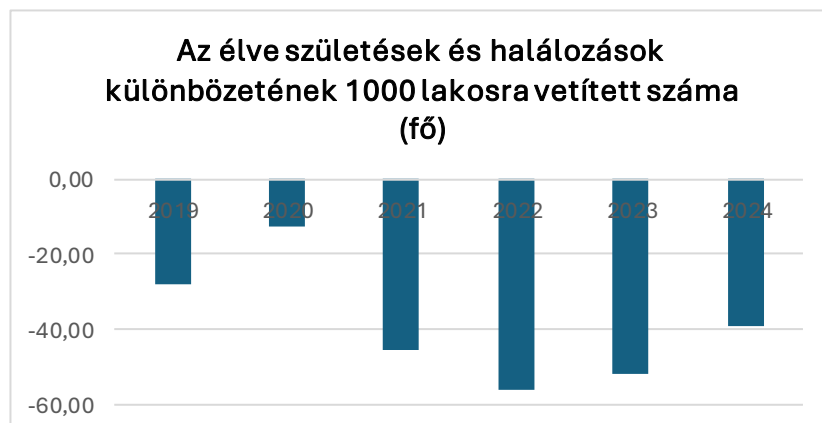
Forrás: TeIR, KSH-
TSTAR

Az állandó lakónépesség számának alakulásában szerepet játszik az elvándorlás is, mely az utóbbi években jelentősen enyhülni látszik majd hirtelen növekedés következett, de az utóbbi évben ismét gyors csökkenés figyelhető meg.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2019	-27,99
2020	-12,70
2021	-45,45
2022	-56,20
2023	-51,61
2024	-38,90

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A népesség alakulását – a vándorlásoktól eltekintve – a születések és a halálozások száma és ezek egyenlege szabja meg. Ezt nevezzük természetes szaporodásnak. A természetes szaporodási adatokból kiderül, hogy már 100 lakosra sem jut 1 élve születés. A magas halandóság a szeretetotthon lakóinak számával, valamint az előregedő népességszerkezettel magyarázható.

A HEP a 321/2011.(XII.27.) Korm. rend. 1.§ (2) bekezdés előírása értelmében kiemelt figyelmet fordít célcsoportjai, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élők helyzetére.

Gadány Község Önkormányzata a település irányításakor a hátrányos helyzetűek felzárkóztatására, a lakosok önálló életvitelre, felelősségteljes gondolkodásra készítésére helyezi a hangsúlyt.

Az esélyegyenlőség biztosítása fontos, mindennapi szempont munkáltatói szerepkörében és szolgáltatásai nyújtása során, valljuk: mindenki részére szükséges, hogy esélye legyen a megfelelő életkörülmények, szolgáltatások elérésére. A lakosság munkalehetőséghez való juttatása, a gazdasági élet növekedésének előmozdítása elsődleges szempont. Eszközeink a szabályozás, támogatások, jó gyakorlatok bemutatásában és alkalmazásában mutatkoznak meg.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Gadány település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete.
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tesz közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól. különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben - törvényi keretek között – önállóan mérlegelhet. Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület adott területen törvényi felhatalmazás alapján egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételekhez kötheti. Célunk a községben olyan támogatási rendszer működtetése, mely az állampolgárok számára a prevenciót, valamint a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítését szolgálja.

A HEP figyelembe veszi Gadány Község Önkormányzata által hozott rendeleteket, dokumentumokat:

Helyi rendeleteink:

- Gadány Községi Önkormányzat Képviselőtestületének 10/2022. (VI.28.) önkormányzati rendelete a közművelődésről
- Gadány Községi Önkormányzat Képviselőtestületének 1/2018. (II.14.) önkormányzati rendelete Gadány Községi Önkormányzat 2018. évi költségvetéséről

- Gadány Községi Önkormányzat Képviselőtestületének 10/2017. (VII.19.) önkormányzati rendelete a településfejlesztési és településrendezési dokumentumok, valamint az egyes településrendezési sajátos jogintézmények partnerségi egyeztetésének szabályairól
- Gadány Községi Önkormányzat Képviselőtestületének 1/2017. (I.25.) önkormányzati rendelete az egészségügyi alapellátási körzetek megállapításáról
- Gadány Községi Önkormányzat Képviselőtestületének 4/2022. (III.11.) önkormányzati rendelete a szociális és gyermekvédelmi ellátások helyi szabályozásáról
- Gadány Községi Önkormányzat Képviselőtestületének 12/2022. (IX.6.) önkormányzati rendelete az önkormányzat tulajdonában lévő intézmények és helyiségeik eseti bérbeadásának rendjéről és bérleti díjáról
- Gadány Községi Önkormányzat Képviselőtestületének 8/2022. (VI.28.) önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

• **Új Roma Stratégia (2019-2030):** a napjainkban is gazdasági nehézségekkel, előítéletekkel küzdő, a többségi társadalomhoz képest leszakadó roma népesség felzárkóztatása érdekében szükséges beavatkozási irányokat meghatározó stratégia, mely a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal együttműködésben kívánja megvalósítani a lefektetett célokat. A stratégia kiemelt figyelmet fordít a roma gyermekek sorsának alakulására.

• **Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024):** a stratégia 2009 és 2024 közötti 15 éves időszakra vonatkozóan fogalmaz meg célokat és feladatokat annak érdekében, hogy az ifjúság „a demokratikus értékek ismerete és elismerése mellett jogaival tudatosan élő, a felnőtt társadalomba zökkenőmentesen beilleszkedő, s azt innovatív szemlélettel folyamatosan megújító erőforrásként biztosítsa saját maga és közössége boldogulását, érvényesülését”. (Nemzeti Ifjúsági Stratégia, 34. o.)² A stratégia egy átfogó célt fogalmaz meg: az ifjúságban rejlő erőforrások kibontásának és a korosztályok társadalmi integrációjának elősegítését. Ezt további specifikus célokra bontja.

• **„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032):** A hosszú távra (2007- 2032 közötti időszakra) szóló stratégia célja a gyermekszegénység csökkentése, a gyermekek esélyeinek javítása.

² <http://emmiugyfelszolgalat.gov.hu/ifjusagugy/nemzeti-ifjusagi/nemzeti-ifjusagi-strategia>

Elkészítésének három fő oka volt:

1. A gyermekek és családjaik nélkülözésének csökkentése, a gyermekek fejlődési esélyeinek javítása, azon gyermekekkel a fókuszban, akiknek érdekei a leginkább sérülnek, akik fejlődését a nélkülözés leginkább korlátozza.
2. A szegénységi ciklus megszakítása.
3. Az ország fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődése érdekében szükséges a gyermekek esélyeinek közelítése, a növekvő társadalmi szakadékok szűkítése.

A stratégia három átfogó célt kíván megvalósítani egy generáció alatt:

- Jelentősen, a jelenleginek töredékére csökkenjen a gyermekek és családjaik szegénységének aránya, és ezzel egyidejűleg közeledjenek egymáshoz a gyermekek továbbtanulási esélyei, életkilátásai.
- Szűnjenek meg a gyermeki kirekesztés, szegregálás és mélyszegénység szélsőséges formái, csökkenjen az életesélyeket romboló devianciák előfordulása.
- Alapvetően alakuljon át azon intézmények és szolgáltatások működés módja és szemlélete, amelyek ma hozzájárulnak a szegénység és kirekesztés újratermelődéséhez. Ezeknek az intézményeknek és szolgáltatásoknak a mainál sokkal nagyobb mértékben kell hozzájárulniuk a gyermekek képességeinek kibontásához, ahhoz, hogy felnőttként értelmes tevékenységek révén, teljes jogú polgárként kapcsolódjanak be a társadalom életébe.³

• **Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021):** A stratégia a Kormány abbéli elkötelezettségét fejezi ki, hogy biztosítsa a nők számára a férfiakkal azonos jogokat a mindennapokban, továbbá hogy a nők a férfiakkal azonos esélyt kapjanak az érvényesülésre. A stratégia hat prioritás mentén határozza meg azokat a lépéseket, melyeket a Kormány a nemek közti egyenlőtlenségek csökkentése, a nők és férfiak egyenlőségének elérése érdekében szükségesnek tart.

E hat prioritás a következő:

1. a nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági függetlenségének megteremtése, a fizetési és foglalkoztatási aránytalanságok felszámolása, a nők és a szegénység, a nők és az egészség szempontjainak figyelembevétele;
2. a szakmai, a magán- és a családi élet fokozottabb összehangolásának támogatása;
3. a férfi-női részvétel aránytalanságai csökkentésének támogatása a politikai és gazdasági döntéshozatalban, valamint a tudomány területén;
4. az erőszak elleni hatékony fellépéshez, a megelőzéshez szükséges intézkedések megtétele;
5. a nemekhez kötődő sztereotípiák visszaszorításának támogatása;
6. a nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőség politikájának stratégiai elve célkitűzéseinek megvalósításához elengedhetetlen változások szakmai megalapozása (képzés, intézményrendszer, nemekre érzékeny költségvetés, nemekre bontott adatgyűjtés). (1004/2010. (I. 21.) Korm. határozat, 1. ba)-bf))⁴

• **Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024):** kapcsolódva a nemzetközi idősügyi politikákhoz, az időspolitika hosszú távú célkitűzéseit tartalmazó dokumentum, mely sokrétű és átfogó változásokat sürget az idősök helyzetének javítása érdekében, továbbá az egyik legfontosabb megoldandó kérdésként jeleníti meg az idősök diszkriminációját, esélyegyenlőségének megteremtését.

³ <https://mkogy.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A07H0047.OGY>

⁴ <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A10H1004.KOR&getdoc=1>

• **Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025):** Az Országgyűlés összhangban a vonatkozó ENSZ egyezményrel,⁵ valamint az Európai Fogytékosságügyi Stratégiával, 2015 márciusában elfogadta az Országos Fogytékosságügyi Programot, mely a 2015 és 2025 közötti tíz éves időszakra vonatkozóan határoz meg célokat és feladatokat a fogytékossággal élő személyek élethelyzetének javítása és esélyegyenlőségének megteremtése érdekében. Mivel a fogytékossággal élő emberek gyakorlatilag az élet minden területén hátránnyal indulnak, ezért a program számos szintén kíván beavatkozásokat eszközölni a célok megvalósítása érdekében, ehhez pedig az ágazatközi együttműködés és szakpolitikák gondos összehangolásának szükségességét is megállapítja. (Az Országgyűlés 15/2015. (IV. 7.) OGY határozata az Országos Fogytékosságügyi Programról (2015–2025.), Magyar Közlöny 2015. évi 47. száma)⁶

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Helyi stratégiai környezet elemzésekor figyelembe veendő, hogy különböző jogszabályi rendelkezések alapján elkészített önkormányzati koncepciók, tervek állnak rendelkezésre, valamint állami programokhoz és társulásokat alkotva gondoskodik Gadány önkormányzata a település több irányú fejlesztésének, lehetőségeinek biztosításáról, stratégiai irányainak kijelöléséről. Ilyen koncepciók, tervek:

- Gadány Község Önkormányzat Költségvetési Koncepciója: az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. §-a értelmében a jegyző által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30. napjáig – a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-ig – benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.
- Gadány Község Önkormányzat Településrendezési Terve: az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 6.§-a alapján a települési önkormányzat a településrendezési feladatokat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.
- Gadány Község Önkormányzat Településszerkezeti Terve: Ezen terv különösen fontos, hiszen meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település

⁵ a Fogytékossággal élő személyek jogairól szóló, a 2007. évi XCII. törvénnyel ratifikált egyezmény

⁶ <http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK15047.pdf>

működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését.

- Gadány Község Önkormányzat Falugondnoki Szolgálat szakmai programja: a program Gadány Község közigazgatási területén a falugondnoki szolgáltatásra terjed ki. Meghatározza a szolgálat alapfeladatait, a kiegészítő feladatokat, valamint az egyéb nyújtott szolgáltatásokat, azok igénybevételi módját.

A község vezetése fentiek mellett kihasznál minden olyan lehetőséget, pályázatot, mellyel a lakosság igényeinek kielégítését segítheti, életkörülményeit javíthatja közvetve vagy közvetlenül. Ilyen például az önkormányzat részvétele évről-évre a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjprogramban, vagy a 2013-tól elérhető szociális tűzifa-program, a lakossági ivóvíz csökkentési pályázat. Mindezek mellett Gadány a gazdálkodása során igyekszik tartalékokat képezni olyan pályázati forrás kiegészítéséhez, mely a település közterületeinek akadálymentesítését szolgálja.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

- Marcali Többcélú Kistérségi Társulás (hatósági ügyek, fogászati ellátás, orvosi ügyelet, belső ellenőrzési ügyek)
- Mesztegnyői Környéki Önkormányzatok Társulása (óvodai nevelés, védőnői ellátás, családsegítés és gyermekjóléti szolgálat, házi segítségnyújtás)
- Mecsek-Dráva Önkormányzati Társulás (szelektív hulladékgyűjtéssel kapcsolatos feladatok)
- NEFELA Egyesülés (jégkár-elhárítás)
- Marcali és Térsége Közszolgáltatási Nonprofit Kft.
- Észak-Somogyi Vízi Társulat (ár- és belvízvédelem)

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TeIR adatbázisból, valamint a közös önkormányzati hivatal nyilvántartásából, partnerek (szolgálatok) általi adatszolgáltatásból gyűjtöttük össze.

A hiányos adatok (2021. évi többségében) abból adódnak, hogy a TeIR adatbázisában csak 2019. évek szerepelnek utolsó kimutatásként ágazati bontásban. Létfontosságú helyi tényezők kielemezésénél nincsenek kézzel fogható adatok a nyilvántartások hiányából adódóan, vagy csak helyi ismerettséggel (pl. a vidéken tanulmányokat folytató gyermekekről, a fogyatékkal élőkről helyi szinten, és nem ismert a faluban élő összes munkanélküli száma sem, csak a regisztráltaké).

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve a háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociális rászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok és az iskolai végzettségek figyelembevételével készítünk elemzéseket. Azt, hogy mekkora jövedelemből lehet megélni egy adott településen, annak területi elhelyezkedésétől is függ.

A lakosság tekintetében az alacsony jövedelműek bevételeinek elenyésző része származik pénzbeli szociális juttatásokból, inkább több az alacsony nyugdíjjal rendelkező. Az inaktív emberek között nagyobb arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek. A vagyoni helyzetet illetően rálátásunk van arra, hogy ki milyen ingó- és ingatlan vagyonnal rendelkezik a

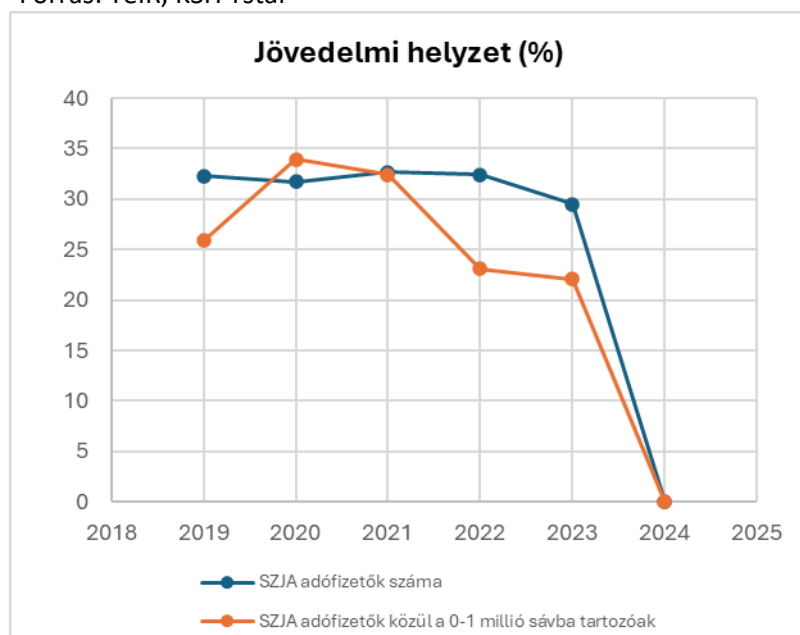
helyi adónyilvántartás alapján. A 174 kommunális adó fizetésére kötelezettből kb 45-50-en nem fizetnek adót, ebből 30 főnél nem várható eredményes behajtás.

A jövedelmi viszonyokkal csak azoknál szembesülünk, akik valamilyen szociális ellátást igényelnek az önkormányzattól, hiszen ezeknek az elbírálásánál, jogosultság megállapításánál egyik fő szempont ennek vizsgálata, hogy a családban mennyi az egy főre jutó jövedelem. Ugyan nincsen teljes és pontos adat a lakosság anyagi helyzetéről, de egy kistélepülésen nagyjából ismertek ezek. Mélyszegénységben él Gadányban becslések alapján 15-20 család. A mélyszegénység újratermelődése jellemző lehet az alacsony iskolai végzettségű szülők, alacsony vagy teljes jövedelemnélküliség okán. Vagyoni helyzetüket a hitelek jellemzik, egészségügyi állapotuk a munkanélküliséggel spirálisan, egymásrahatóan rosszabbodik.

A pénzbeli szociális ellátásokra jogosultság megállapításánál a legtöbb esetben a minimál nyugdíj összege a mérvadó, amelynek jelenlegi összege 28.500 Ft.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2019	32,28	25,89
2020	31,73	33,93
2021	32,65	32,43
2022	32,40	23,08
2023	29,50	22,11
2024	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázatból jól látható, hogy a lakosság jövedelmi helyzete romló tendenciát mutat. A szociális támogatási rendszerben igényelhető támogatási formákat már azok a személyek is igénybe veszik, akik korábban anyagi biztonságban éltek, nem okozott problémát a lakóingatlanuk fenntartásával kapcsolatos költségek biztosítása, a megélhetésre szánt összeg előteremtése. Az utóbbi évek gazdasági válsága azonban ezeket a rétegeket is súlyosan érintette.

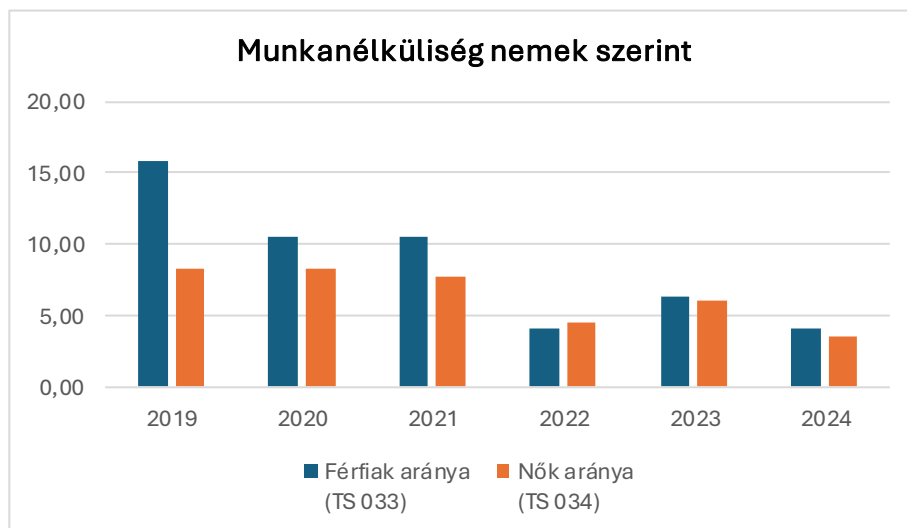
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2019	15,84	8,25	12,05%
2020	10,58	8,33	9,46%
2021	10,58	7,78	9,18%
2022	4,04	4,44	4,24%
2023	6,32	6,10	6,21%
2024	4,12	3,49	3,81%

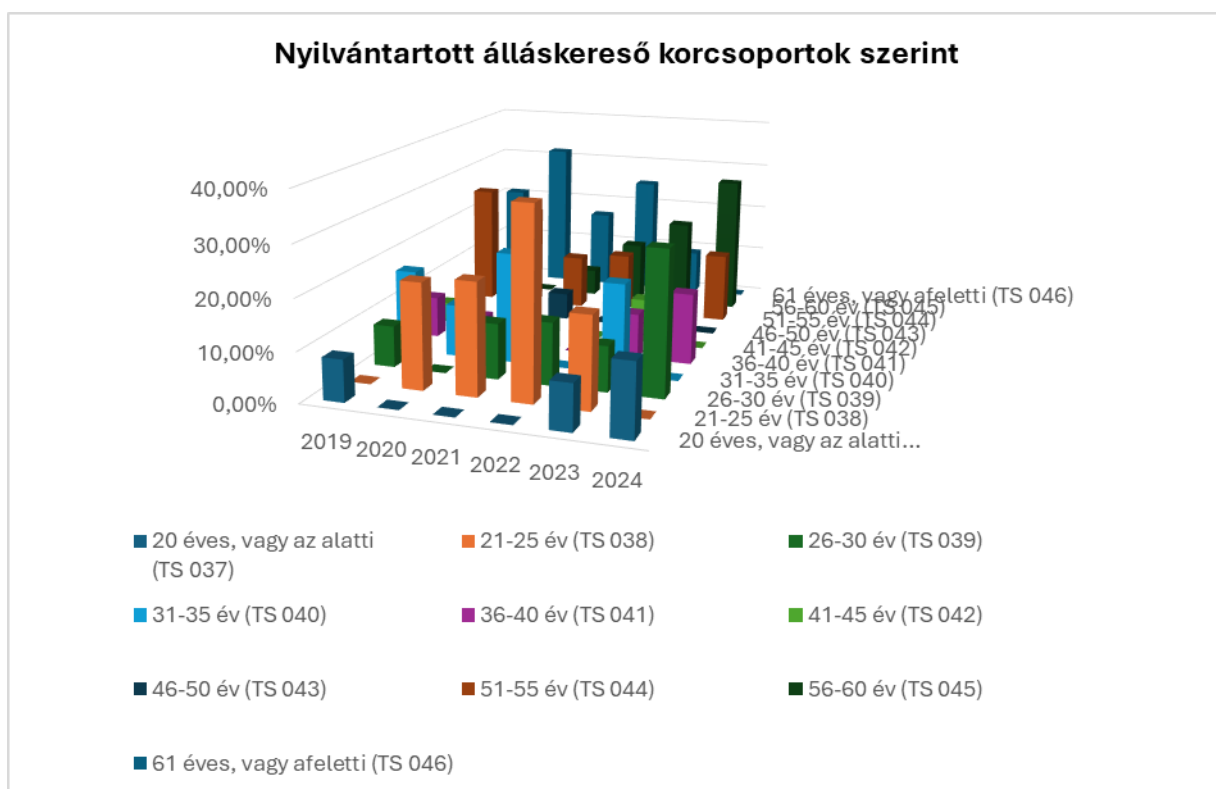
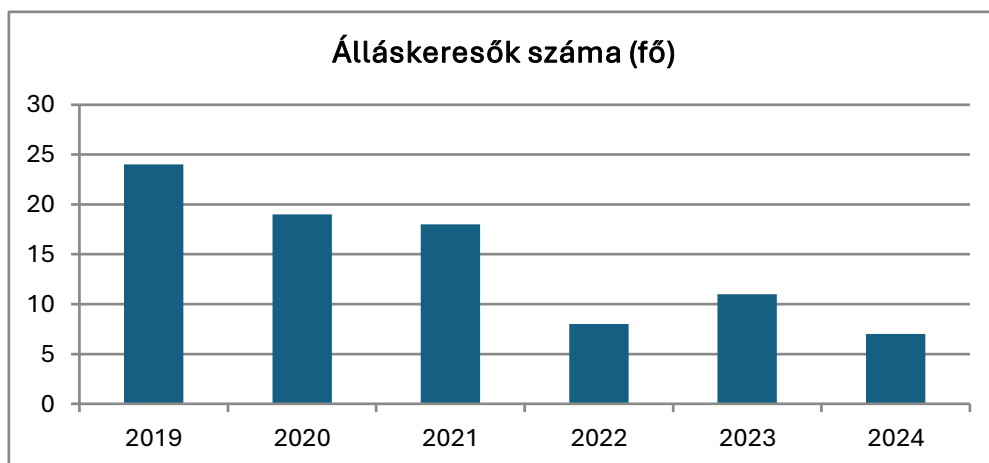
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen. Az fenti adatokból látható, hogy a nyilvántartott álláskeresők százalékos aránya 2024-ig csökkent. Az egyértelműen megállapítható, hogy a férfiak azonban mindig nagyobb arányban szerepeltek a nyilvántartásban minden évben, mint a

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen	24	19	18	8	11	7
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	2,00	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00
	%	8,33%	0,00%	0,00%	0,00%	9,09%	14,29%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	4,00	4,00	3,00	2,00	0,00
	%	0,00%	21,05%	22,22%	37,50%	18,18%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	2,00	0,00	2,00	1,00	1,00	2,00
	%	8,33%	0,00%	11,11%	12,50%	9,09%	28,57%
31-35 év (TS 040)	Fő	4,00	2,00	4,00	0,00	2,00	0,00
	%	16,67%	10,53%	22,22%	0,00%	18,18%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	2,00	1,00	1,00	0,00	1,00	1,00
	%	8,33%	5,26%	5,56%	0,00%	9,09%	14,29%
41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00
	%	4,17%	0,00%	0,00%	0,00%	9,09%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	2,00	1,00	0,00	0,00	0,00
	%	4,17%	10,53%	5,56%	0,00%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	6,00	4,00	2,00	1,00	0,00	1,00
	%	25,00%	21,05%	11,11%	12,50%	0,00%	14,29%
56-60 év (TS 045)	Fő	1,00	0,00	1,00	1,00	2,00	2,00
	%	4,17%	0,00%	5,56%	12,50%	18,18%	28,57%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	5,00	6,00	3,00	2,00	1,00	0,00
	%	20,83%	31,58%	16,67%	25,00%	9,09%	0,00%

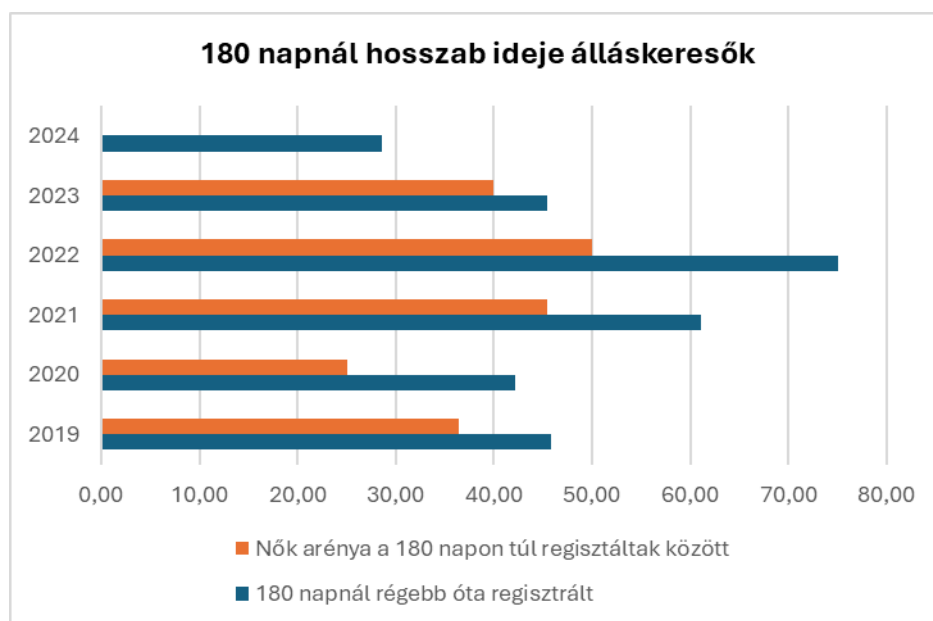
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Amennyiben a nyilvántartott álláskeresők csoportját szűkebb korcsoportokra tovább bontva vizsgáljuk látható, hogy legkisebb arányban a 20 éven aluli lakosság körében találhatóak regisztrált munkanélküliek. Ennek magyarázata lehet, hogy a 16. életévüket betöltött lakosok többsége még az oktatási rendszerben foglal helyet, középiskolában, vagy azt követően felsőfokú szakképzésben vagy felsőoktatásban vesz részt. A vizsgált időszakban az álláskeresők száma csökkent, annak korcsoportonkénti megoszlását vizsgálva általánosságban megállapítható, hogy idősebb korban a mobilitási képesség csökkenésével egyenes arányban növekszik a kiszolgáltatottság is, amennyiben helyben nincs lehetőség a foglalkoztatásra, az idősebb korosztály tagjai gyakrabban válnak munkanélkülivé. Az önkormányzat által működtetett közfoglalkoztatási programok próbálják ellensúlyozni az idősebb korosztályra és egyéb hátrányos helyzetben lévő lakosokra nehezedő, főként az alacsony mobilitási lehetőségeiből fakadó terheket azzal, hogy helyben biztosítanak álláslehetőséget számukra.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2019	45,83	36,36
2020	42,11	25,00
2021	61,11	45,45
2022	75,00	50,00
2023	45,45	40,00
2024	28,57	0,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

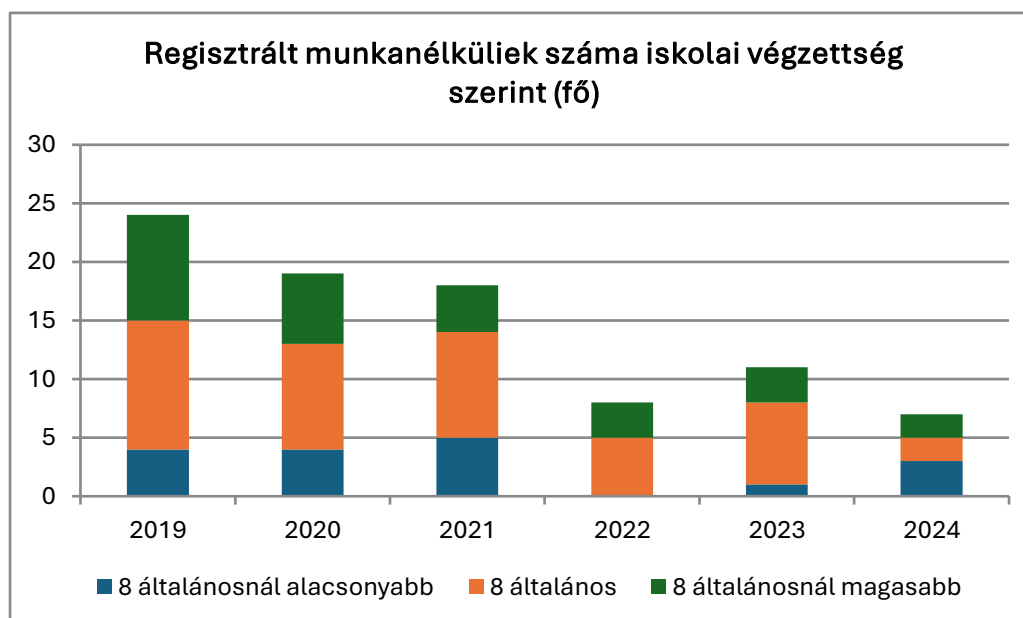
E táblázatból látható, hogy a regisztrált munkanélkülieken belül jelentős hányadot képvisel a 180 napnál régebben munkanélküliek csoportja. Jellemző és súlyos probléma a tartósan munkanélküliek magas száma, melynek oka lehet a már említett idős kor, az alacsony iskolai végzettség, vagy akár a szakmában szerzett gyakorlat hiánya is.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Az iskolai végzettség, szakképzettség kiemelt szempontja a foglalkoztatásnak, mely mind a szegénység vizsgálatánál, mind a jövedelmi és a vagyoni helyzet elemzésénél is kiemelésre kerül. A mai, rohamosan fejlődő világban a szakmák, munkakörök egyre erőteljesebben specifikálódnak, azok műveléséhez, betöltéséhez speciális iskolai végzettségek, szakképesítések szükségesek. Természetesen a munkaerőpiac bizonyos szegmensei továbbra is felszívják az alacsony iskolai végzettségű lakosok egy részét, azonban ezen munkakörök száma is véges, így megfelelő iskolai szakképesítés, végzettség hiánya egyértelműen hátrányt okoz a munkaerőpiacon való elhelyezkedésben.

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	24	4	16,67%	11	45,83%	9	37,50%
2020	19	4	21,05%	9	47,37%	6	31,58%
2021	18	5	27,78%	9	50,00%	4	22,22%
2022	8	0	0,00%	5	62,50%	3	37,50%
2023	11	1	9,09%	7	63,64%	3	27,27%
2024	7	3	42,86%	2	28,57%	2	28,57%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A közfoglalkoztatás egy, a munkaviszonytól elkülönülten kezelendő, állam által részben vagy egészben finanszírozott speciális jogviszony, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatás a jelenlegi piaci és gazdasági környezetben számottevő lehetőséget jelent a hátrányos helyzetű álláskereső – kiemelten a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (a továbbiakban: FHT) jogosultak – átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására.

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény meghatározza, hogy közfoglalkoztatottként melyek azok a természetes személyek, akik foglalkoztathatóak.

A közfoglalkoztatási támogatások típusai:

- rövid időtartamú foglalkoztatás támogatása
- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása
- országos közfoglalkoztatási program támogatása
- start munkaprogram támogatása
- közfoglalkoztatás mobilitását szolgáló támogatás
- vállalkozás részére foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (bérpótló juttatásban) részesülő személy foglalkoztatásához nyújtható támogatás

A közfoglalkoztatási jogviszony alapján a közfoglalkoztatott jogosultságot szerez társadalombiztosítási- és a nyugellátásra (táppénz, nyugdíj). Ennek megfelelően –a munkabérhez hasonlóan– a közfoglalkoztatási bér után is meg kell fizetni a munkáltatói terheket, valamint a közfoglalkoztatott bruttó béréből is levonásra kerülnek az adó- és járuléktérhek.

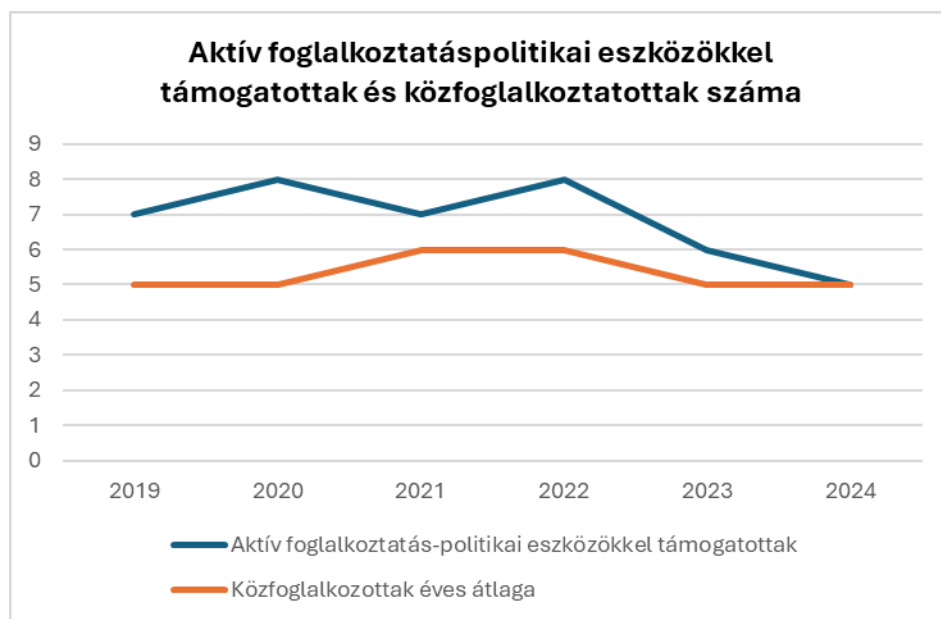
A munkanélküliség kezelésében komoly szerepe van Gadányban a közfoglalkoztatásnak, az egyébként is hiányzó munkahelyek pótlásához ez azonban a rendelkezésre állók munkaképessége miatt korlátozott. Fontos a szemléletmód megváltoztatása, a szakképzés vagy a betanítás biztosítása.

Az Önkormányzat jelenleg 4 fő létszámot foglalkoztat közfoglalkoztatás keretein belül teljes illetve részmunkaidőben. A közfoglalkoztatásban résztvevők fizikai munkát végeznek (park-temető gondozás, köztisztasági feladatok, ároktisztítás, közintézmények takarítás-karbantartás, mezőgazdasági földutak javítása, stb. A foglalkoztató az önkormányzat.

Az önkormányzat minden lehetőséget kihasznál a maximális létszámra, hogy a közfoglalkoztatás keretein belül minél több embernek tudjon munkát adni. A munkájukat nehéz összehangolni, mert csak a pályázatban leírtak szerint dolgozhatnak az adott célterületen. Téli időszakban az alkalmazásuk nehezebb, mint nyáron, a munkát, teendőket illetően. A helyi foglalkoztatási probléma megoldására mindenképpen munkahelyteremtésre volna szükség, a közfoglalkoztatásra hosszú távon nem lehet alapozni.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2019	7	5
2020	8	5
2021	7	6
2022	8	6
2023	6	5
2024	5	5

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Össességében elmondható, hogy a közfoglalkoztatás jó lehetőséget jelent számos hátrányos helyzetű ember, így több esélyegyenlőségi célcsoport számára is az átmeneti munkavállalási nehézségek kezelésére.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

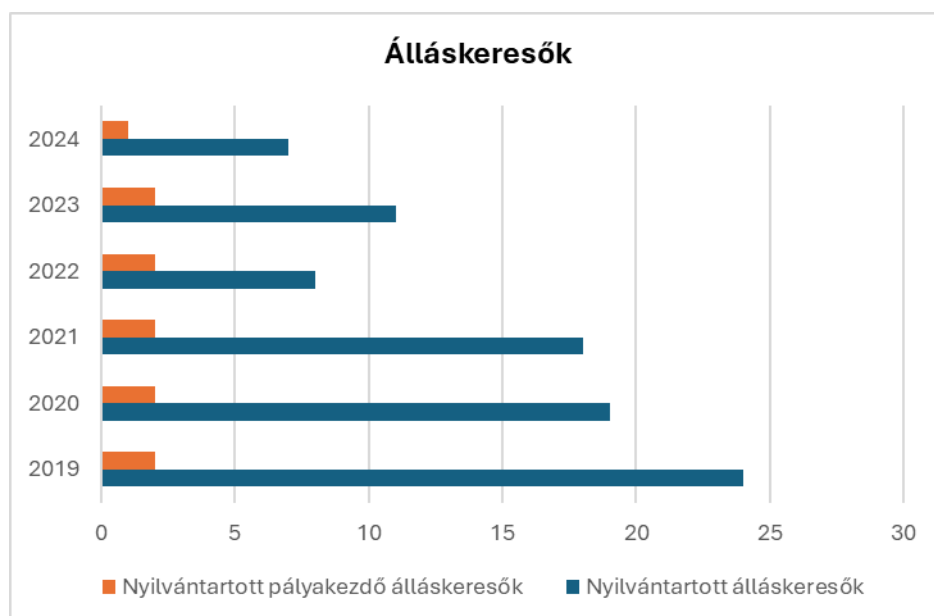
A településen a legnagyobb foglalkoztató az idősek otthona (Elesett Öregekért Alapítvány Szeretetotthona), mely az aktív korú népesség csak egy részét képes foglalkoztatni. A helyi vállalkozások az aktív korú népesség csak egy részét képesek foglalkoztatni, ezért a munkahelykeresés és munkavállalás során fontos a vonzáskörzetekben lévő munkahelyek elérhetősége. A térség központja Marcali, ahova a közlekedés jónak mondható, azonban gondot

jelent a több műszak, vagy az általánostól eltérő munkarend felvállalása, saját gépjárművel gazdaságtalan a bejárás megoldása a legtöbb esetben.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2019	24	2
2020	19	2
2021	18	2
2022	8	2
2023	11	2
2024	7	1

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A foglalkoztatási törvény meghatározása szerint pályakezdő álláskereső a 25. életévét - felsőfokú végzettségű személy esetén 30. életévét - be nem töltött, a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkező, az állami foglalkoztatási szerv által nyilvántartott álláskereső, feltéve, ha álláskeresési járadékra a tanulmányainak befejezését követően nem szerzett jogosultságot. (Flt. 58. § (5) bekezdés k) pont) A fenti táblázat és ábra adatai alapján elmondható, hogy Gadányban a fiatalokat kis mértékben ugyan érinti a munkanélküliség, de arányuk a nyilvántartott álláskeresők számához viszonyítva évek óta csökken.

Jelentősen segítheti a fiatalok elhelyezkedését a munkaerőpiacon a nyelvvizsga, valamint a KRESZ-tanfolyam és -vizsga árának visszatérítése. További segítség a 25 év alattiak személyi jövedelemadó mentessége.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Integrációt segítő szervezetek településspecifikusan nincsenek, a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálaton kívül a Szövetség a Polgárokért Alapítvány Közhasznú Szervezet Új Széchenyi terv keretében TÁMOP-on belül szervezett képzései elérhetőek.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Gadány Községi Önkormányzatnak saját fenntartású intézménye nincs.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás

Az Ebktv. 21. §-a szerint az egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz, különösen az alábbi rendelkezések meghatározásakor, valamint azok alkalmazásakor:

- a munkához való hozzájutásban, különösen nyilvános álláshirdetésben, a munkára való felvételben, az alkalmazási feltételekben;
- a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítését megelőző, azt elősegítő eljárással összefüggő rendelkezésben;
- a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítésében és megszüntetésében;
- a munkavégzést megelőzően vagy annak folyamán végzett képzéssel kapcsolatosan;
- a munkafeltételek megállapításában és biztosításában;
- a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony alapján járó juttatások, így különösen a munkabér megállapításában és biztosításában;
- a tagsággal vagy részvétellel kapcsolatban a munkavállalók szervezeteiben;
- az előmeneteli rendszerben;
- a kártérítési, illetve a fegyelmi felelősség érvényesítése során, valamint
- a munkavállalók szülői és munkavállalói kötelezettségeinek összehangolását és a gyermek gondozására fordítható idő növelését elősegítő szülői szabadság kérelmezésével, illetve igénybevételeivel összefüggésben.

Nincsen tudomásunk olyan esetről, melynek során hátrányos megkülönböztetés ért volna a munka világában bármely munkavállalót. Települési szinten sem beszélhetünk hátrányos megkülönböztetésről, az önkormányzat a községben szervezett programokat (legyen szórakoztató vagy szabadidős tevékenységről) a békés egymás mellett élés jegyében szervezi.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáférésének lehetőségei.

A település könyvtárának szolgáltatásai között szerepel a számítógéphasználat, valamint az internetes felületek elérésének lehetősége, de ezek használatának oktatására települési szinten nincs lehetőség.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a munkaerő-piaci szolgáltatásokat és az álláskeresőkhöz elérhető támogatásokat.

A törvénymódosítás értelmében 2015. január 1-től a szociális terület jelentős változáson ment át. Az állam és az önkormányzatok segélyezéssel kapcsolatos feladatai egyértelműen elváltak egymástól, és átalakult a finanszírozás rendszere.

Valamennyi jövedelemkompenzáló támogatás, így a jelenleg jegyzői hatáskörben lévő aktív korúak ellátásának megállapítása a járási hivatalok hatáskörébe került. Az aktív korúak ellátásával kapcsolatban kétféle ellátástípus állapítható meg, egyrészt a foglalkozást helyettesítő támogatás, másrészt az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (ez utóbbi a megszűnő rendszeres szociális segély helyébe lép). Járási hatáskörben maradt az időskorúak járadéka, az ápolási díj, a közgyógyellátások, valamint az egészségügyi szolgáltatásokra való jogosultság.

Az önkormányzatoknál kiadáskompenzáló támogatások igényelhetők, melyek egységesen „települési támogatás” elnevezésre hallgatnak. Ide tartoznak a korábbi átmeneti, családi krízis-, lakásfenntartási, gyógyszerkiadási, ápolási célra vagy más címen kifizetett segélyek.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresőkhöz ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresőkhöz száma (TS 052)		Álláskeresőkhöz ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresőkhöz száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	24	14,55%	9	37,50%
2020	19	11,66%	5	26,32%
2021	18	11,69%	3	16,67%
2022	8	4,62%	2	25,00%
2023	11	6,47%	3	27,27%
2024	7	4,40%	3	42,86%

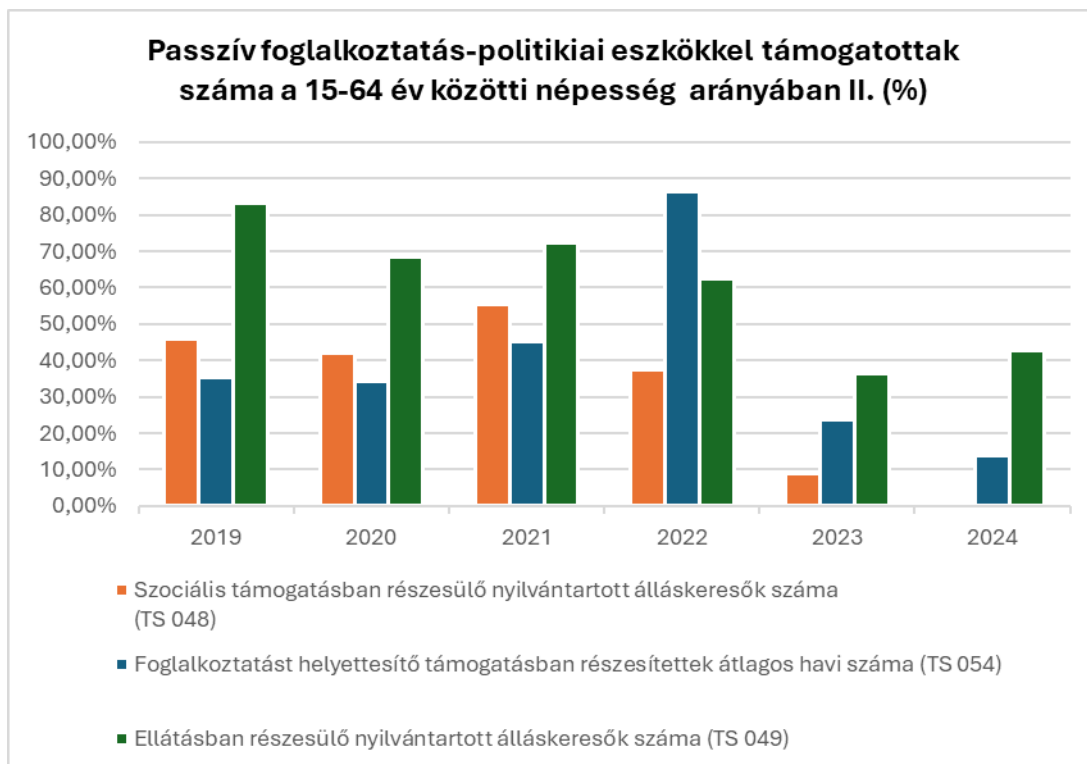
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai II.

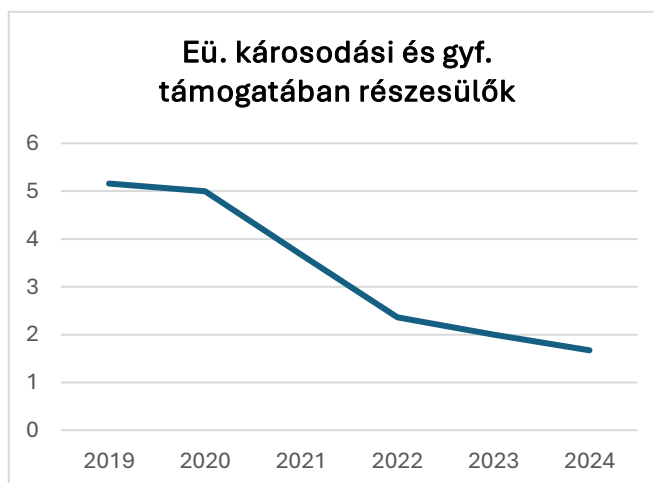
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	11	45,83%	8	35,17%	20	83,33%
2020	8	42,11%	7	34,32%	13	68,42%
2021	10	55,56%	8	45,17%	13	72,22%
2022	3	37,50%	7	86,50%	5	62,50%
2023	1	9,09%	3	23,55%	4	36,36%
2024	0	0,00%	1	13,86%	3	42,86%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2019	5
2020	5
2021	4
2022	2
2023	2
2024	2

Forrás: TeIR, KSH

Az elemzés során megállapítható, hogy az álláskeresői járadékra jogosultak száma fokozatosan csökkent az elmúlt években.

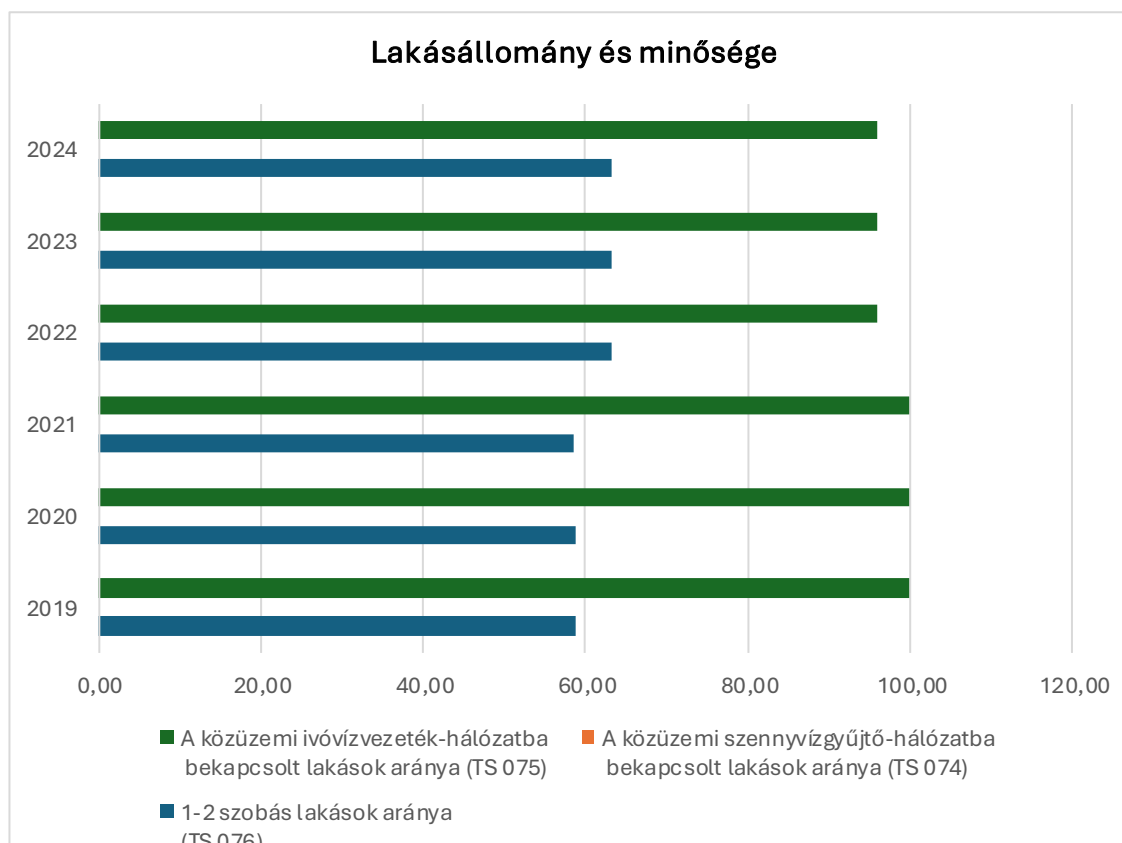
Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban 2019-2024. között 2-5 fő részesült a településen.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2019	143	0	0,00	58,74	0,00	100,00
2020	143	0	0,00	58,74	0,00	100,00
2021	142	0	0,00	58,45	0,00	100,00
2022	149	0	0,00	63,09	0,00	95,97
2023	149	0	0,00	63,09	0,00	95,97
2024	149	0	0,00	63,09	0,00	95,97

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A településen új ház építésére az elmúlt években nem került sor. A lakhatása minden polgárnak biztosított. Gadányban nincs kiépített közüemi szennyvízgyűjtő hálózat, a táblázat ezen oszlopa ezért mutat nulla értéket.

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2019	143	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	143	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	142	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	149	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	149	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2024	149	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

A településen nincs önkormányzati bérlakás.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

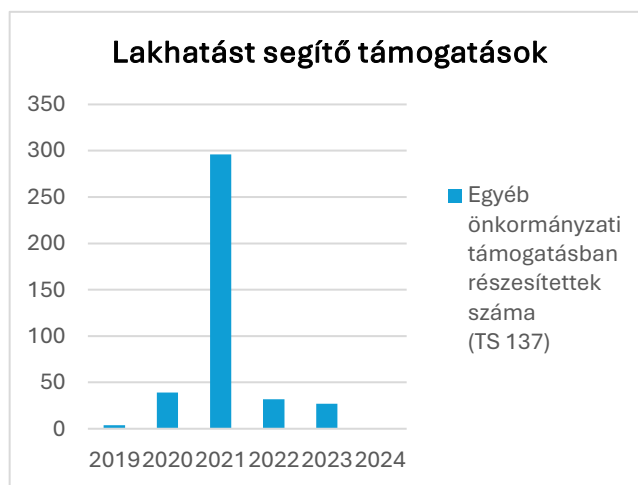
A településen nem jellemző a nem lakáscélú ingatlanokban történő lakhatás.

e) lakhatást segítő támogatások

A szociálisan rászorulóknak esetében települési támogatás keretében nyújt az önkormányzat segítséget. Az elmúlt években pedig pályázati úton tűzifát is sikerült igényelni.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2019	n.a.	4
2020	n.a.	39
2021	n.a.	296
2022	n.a.	32
2023	n.a.	27
2024	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

A lakosság eladósodottsága az utóbbi évek komoly társadalmi problémája, mely a gazdasági helyzet alakulása folytán egyre szélesedő rétegeket emészt fel. Különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családok kerülnek ebbe a helyzetbe.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Gadány területén a közműszolgáltatás vezetékes ivóvíz, gáz- és telefonhálózat szempontjából biztosított, a szennyvíz-elvezetés csak több község összefogásával valósulhat meg. A jelenlegi állapot szerint egy erre szakosodott vállalkozó szállítja el a szennyvizet, melyet a lakosságnak kell közvetlenül az elszállítás időpontjában megtérítenie.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A lakhatási helyzetkép megértéséhez szükséges a következő fogalmak meghatározása:

Belterület: a település zárt beépített része.

Külterület: a település zártan beépített részén kívüli szórvány lakóhelyek (majorsági épületek, tanyák, puszták, külterületi lakott helyek)

Szegregált lakóterület: ahol egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok (főleg etnikai csoportok tagjai) egy adott településrészen belül elkülönülnek.

Szegregátumnak nevezzük azokat a földrajzilag egybetartozó és elhatárolható területeket, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korú lakosságon (15-64 éves korosztály) belül eléri, illetve meghaladja az 50%-ot.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

A szegregátum településen való elhelyezkedését és kiterjedését az alábbi térképrész jól szemlélteti. Gadányban a szegregált lakókörnyezetben roma családok élnek belterületen, a Petőfi utca és környékén. A területen 45 lakóházban 116 fő él, főként alacsony komfortfokozatú lakásban. A házak alappal rendelkeznek, téglá- illetve tömés falazattal. Udvarral, előkerttel, kerttel ellátottak, a közművekhez részben csatlakoztak. Vezetékes vízzel és árammal több család is rendelkezik, gázzal azonban alig. Szilárd burkolatú úttal ellátott a terület, autóbusz is közlekedik naponta kétszer erre a településrészre.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

116 főről beszélünk (számuk állandóan változik, a népességmozgással összefüggésben), akik 45 lakáson osztoznak. A roma lakosság nagy része ezen a területen él. A telepen élő gyermekek száma 20 fő, mindannyian halmozottan hátrányos helyzetűek, rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülnek, családjuk anyagi, jövedelmi helyzete kifejezetten rossznak mondható. A lakónépességen belül a 15-59 évesek aránya meghaladja a 70 %-ot, az itt élő háztartások 54 %-a mégis foglalkoztatott nélküli. Rendkívül magas a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya, felsőfokú végzettséggel senki nem rendelkezik. Az ott élők több, mint fele soha nem dolgozott szervezetten.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

A szegregátumban élők egyre nagyobb körében az utóbbi években növekvő igény van a kitörésre. Az óvodának és az iskolának fontos szerepe van ebben, az ott látott jó példának, jó gyakorlatnak köszönhetően. Más környezetben, jobb ellátást biztosítva szeretnék megteremteni gyermekeiknek az egészséges fejlődéshez szükséges környezetet.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- fogorvosi alapellátás,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- védőnői ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2019	0	0	0	0	33	1,24
2020	0	0	0	0	31	2,26
2021	0	0	0	0	28	2,56
2022	0	0	0	0	26	1,25
2023	0	0	0	0	24	1,00
2024	0	0	0	0	25	1,00

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Gadányban vállalkozó háziiorvosi szolgálat működik, helyi rendelőben egy orvossal heti egy alkalommal. A háziorvos ezen kívül a községtől 6 km-re fekvő Mesztegyőn érhető el. Az egyéb szakellátások Marcaliban, Kaposváron és Nagykanizsán vehetők igénybe. Az önkormányzat társulásban (Marcali Többcélú Kistérségi Társulás) látja el a fogászati ellátást és az orvosi ügyeletet Marcali területén. A védőnői szolgálat a Mesztegyő Környéki Önkormányzati Társulás keretében működik. Gyógyszertár napközben Mesztegyőn, egyébként Marcaliban vagy Keszthelyen érhető el.

Az ápolási díj az állandó és tartós gondozásra szoruló hozzátartozó családtagok ápolására biztosított anyagi hozzájárulás. Az ápolási díjban részesülők számáról, illetve a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők számáról a fenti táblázat nyújt információt.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára Marcaliban, Kaposváron, Nagykanizsán és Keszthelyen biztosított, az egészségügyi szűrések térítésmentesen és önkéntes bejelentkezés alapján mindenki számára hozzáférhetőek. A rendszeres szűrések körébe tartozó nőgyógyászati vizsgálatok köre (mammográfia, UH,) Kaposváron biztosított.

c) Az iskola egészségügyi tevékenység keretén belül a gyermekeknél, tanulóknál egészségügyi szűrővizsgálatok, tisztasági vizsgálatok, fejtevésségi vizsgálatok, szomatikus fejlettségi vizsgálatok, fogászati vizsgálatok és beavatkozások, csoportos egészségnevelés és egyéni mentális gondozás történik. Településszintű program nincs.

d) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A településen nem működik fejlesztő vagy rehabilitációs program a lakosság részére.

e) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat saját intézménnyel nem rendelkezik. A közétkeztetéshez a Mesztegnyői Óvoda konyhájáról szállítják a napi egyszeri meleg ételt a rászorulóknak részére térítés ellenében. Folyamatos, különböző felügyeleti szervek általi ellenőrzés biztosítja, hogy a szolgáltató eleget tegyen az adott korosztály részére előírt étrendre vonatkozó előírásoknak.

f) Az étkeztetéssel, étrendkészítéssel, nyersanyag felhasználással kapcsolatban a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendeletben foglalt követelmények az irányadók.

g) sportprogramokhoz való hozzáférés

h) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Szociális alapszolgáltatások, amelyet az önkormányzat biztosítani tudna a rászorultaknak: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés. Ezeket szolgáltatói szerződéssel, vagy társulás útján tudja nyújtani. Mindezek mellett a falugondoki szolgálat igénybevétele is elérhető.

i) drogprevenciós szolgáltatások;

j) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Eljárás nem folyt az önkormányzattal szemben hátrányos megkülönböztetés vagy az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt. A településen élők számára fontos a hátrányos helyzetűek felzárkóztatása, a prevenció.

k) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Míg az egyenlő bánásmódhoz való jog mindenkit megillet, addig az esélyegyenlőség biztosítása a jogalkotó részéről külön intézkedések, jogszabályi rendelkezések megtételét követeli meg. Ezeket nevezzük általában pozitív intézkedéseknek. Nyilvánvaló tehát, hogy nem jelenti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését a hátrányos helyzetű csoportok számára esélyteremtő pozitív intézkedések meghozatala.⁷

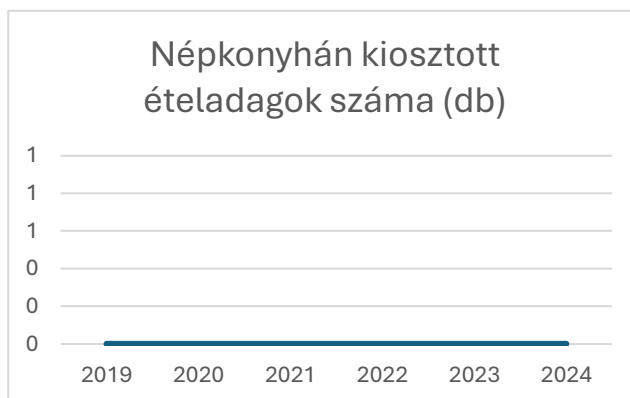
Az Ebktv. 11. § (1) bekezdése előnyben részesítés címszó alatt megfogalmazza, hogy nem jelenti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését az a rendelkezés, amely egy kifejezetten megjelölt társadalmi csoport tárgyilagos értékelésen alapuló esélyegyenlőtlenségének felszámolására irányul, ha az törvényen vagy törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeleten, illetve kollektív szerződésen alapul, és határozott időre vagy határozott feltétel bekövetkeztéig szól.

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat célzó ellátások általában véve is pozitív intézkedésekkel segítik a rászorulókat, a pozitív megkülönböztetést szükség esetén az eljárások, illetve a szolgáltatások nyújtása során érvényesíti az Önkormányzat, illetve a szolgáltató intézmény annak érdekében, hogy a leghátrányosabb helyzetben levőket kompenzálja, esélyegyenlőségüket biztosítsa.

⁷ http://egyenlobanasmod.hu/sites/default/files/kiadvany/EBH%20Tananyag%2020180404_sm.pdf

Népkonyha szolgáltatást a település nem nyújt, az erre vonatkozó adattábla ezért üres.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.
2023	n.a.
2024	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A közösségi élet színtere elsősorban az önkormányzat kezelésében álló Művelődési Ház, ahol sor kerül az önkormányzat rendezvényeire. Itt kapott helyet a könyvtár is. A civil szervezetek, családi rendezvények színhelye még a Gadányi Panzió. Az állampolgárok gyakran veszik igénybe a településen ügyfélszolgálatot biztosító köztisztviselő és járási ügyintéző segítségét akár információ-cserében is.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2022)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	52	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Etnikai konfliktusok nem jellemzőek a településen, de a közösségben előfordulnak súrlódások. Kevés a faluban élők lehetősége a szórakozásra, kikapcsolódásra. Az önkormányzatnak hiányoznak az anyagi forrásai a társadalmi élet kereteit biztosító rendezvények megtartásához. Folyamatos a pályázati lehetőségek felkutatása.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A meglévő civil szervezetek aktivitása gyenge, a közösségben csekély az összetartó erő.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen 2019-ben roma nemzetiségi önkormányzat alakult, mely évente több rendezvényt bonyolít le pályázati források útján. Ezen programok célja a roma kultúra sokszínűségének bemutatása, a hagyományok őrzése és továbbadása a következő generáció részére, valamint közösségformáló szerepük is jelentős. Tevékenységük során felkutatják a pályázati lehetőségeket, adományozó civil szervezeteket és cégeket, akik a mélyszegénységben élő roma családoknak nyújtanak segítséget. Az önkormányzat 2024 óta szünetel.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

Karitatív szervezetek tartanak adományozást a rászorulóknak részére. A lakosságot az összetartás, szolidaritás jellemzi, egymást segítve élik az életüket.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen alakult roma nemzetiségi önkormányzat megalakulása óta folyamatosan és aktívan együtt működik a települési önkormányzattal. Az önkormányzat 2024 óta szünetel.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Tartós munkanélküliek magas aránya	Közfoglalkoztatás, annak értékteremtő bővítése; motivációs és önértékelési fejlesztések
Képzési elmaradottság	Képzési és pályázati lehetőségek felkutatása
Szegregáció-veszély a Petőfi és Mező utcában	Részletes felmérés készítése, terv a feltárt problémák megoldása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Már születésünk s talán fogantatásunk pillanatától kezdve esélyegyenlőtlenség állhat fenn, hiszen nem mindegy, hogy milyen családba születünk, hazánk keleti vagy nyugati térségében, tanyán, kis vagy nagy településen, kis- vagy nagyvárosban élünk.

Az 1991. évi LXIV. törvény hirdette ki Magyarországon a gyermekek jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd az Országgyűlés a 47/2007. (V.31.) sz. határozatával elfogadta a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. Fő célja, hogy csökkentse a gyermekek és a gyermekeket nevelő családok különböző területeken megjelenő hátrányait, esélyt biztosítson a gyermekeknek az egészséges fejlődésre; azokra fókuszálva, akik érdekei a legjobban sérülhetnek.

Gadány önkormányzata ezen célokat elsősorban a gyermekjóléti és a védőnői szolgálat útján éri el. Fokozott figyelmet fordít a gyermekek számára biztosítható támogatásokra, pl. Bursa Hungarica ösztöndíj, óvodáztatási támogatás, gyermekétkeztetési utalvány – való figyelemfelhívásra. A gyermekjóléti szolgálatot társulásban látja el az önkormányzat.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	150	171	321	46,73%	53,27%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			13	4,05%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	26	20	46	8,10%	6,23%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	5	3	8	1,56%	0,93%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az adatok vizsgálata során megállapítható, hogy a születések számát folyamatosan magasán (3-5x több halálozás, mint születés) meghaladja a halálozások száma. Ezt a tendenciát meg kell állítani a település jövője érdekében.

Az önkormányzat saját erőből nem tud pénzügyi támogatást biztosítani a rászorulóknak, ezért nyomon követi az egyéb elérhető forrásokat, azokat lehetőség szerint megpályázza, vagy információt nyújt az érdekeltek részére.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

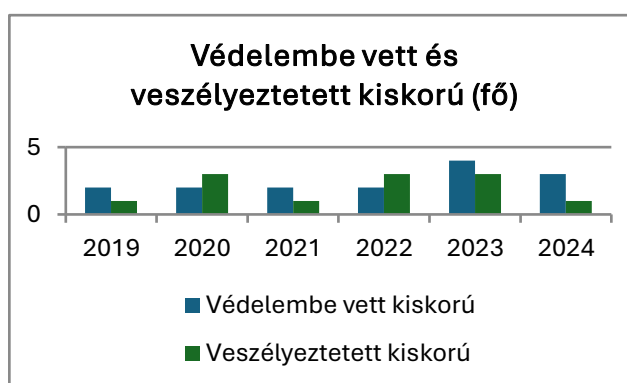
A veszélyeztetettség olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A védelemben vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelemben veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekvédelmi szakemberek tapasztalata szerint a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan szerepel a szociális helyzet, a család szétesése, a nevelés, gondozás hiánya, a rossz lakhatási körülmények, egészségtelen életmód, a gyermek mentális állapota. A gyermekvédelmi rendszer igénybevételét szolgáló jelzések érkezése a falusi környezetnek köszönhetően megérkeznek, akadálymentesen és hatékonyan működik a rendszer.

4.1.1. számú táblázat - Védelemben vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelemben vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2019	2	1
2020	2	3
2021	2	1
2022	2	3
2023	4	3
2024	3	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

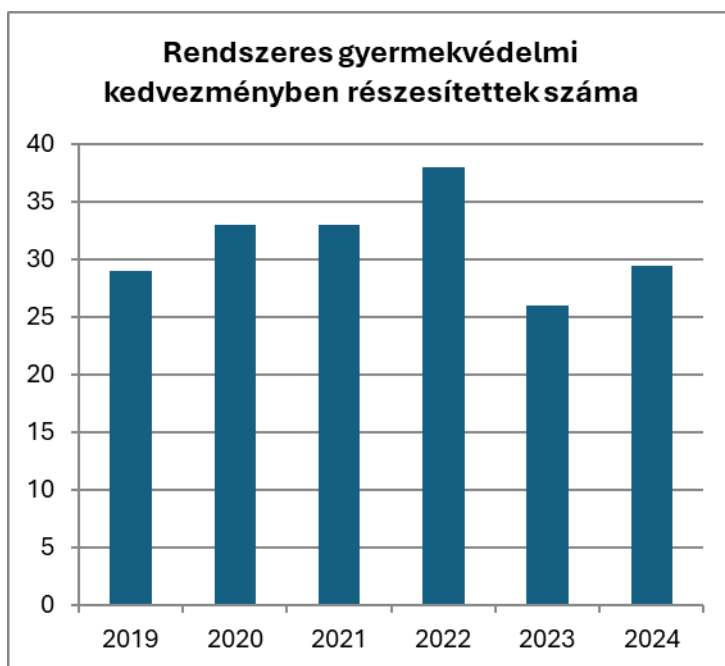
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása 2006. január 1. napjától jegyzői hatáskör. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a törvényben meghatározott normatív kedvezményekre.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2019	29
2020	33
2021	33
2022	38
2023	26
2024	29

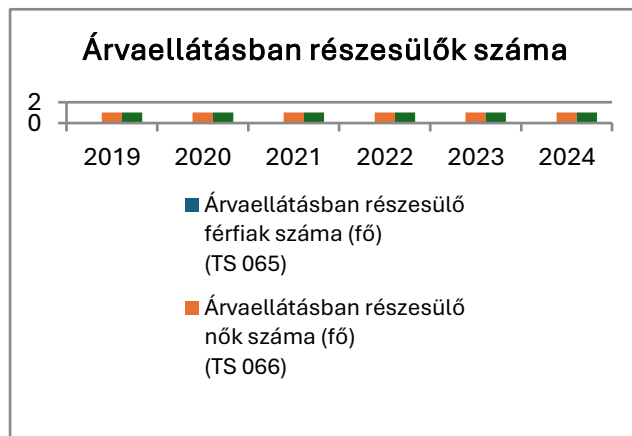
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2019	0	1	1
2020	0	1	1
2021	0	1	1
2022	0	1	1
2023	0	1	1
2024	0	1	1

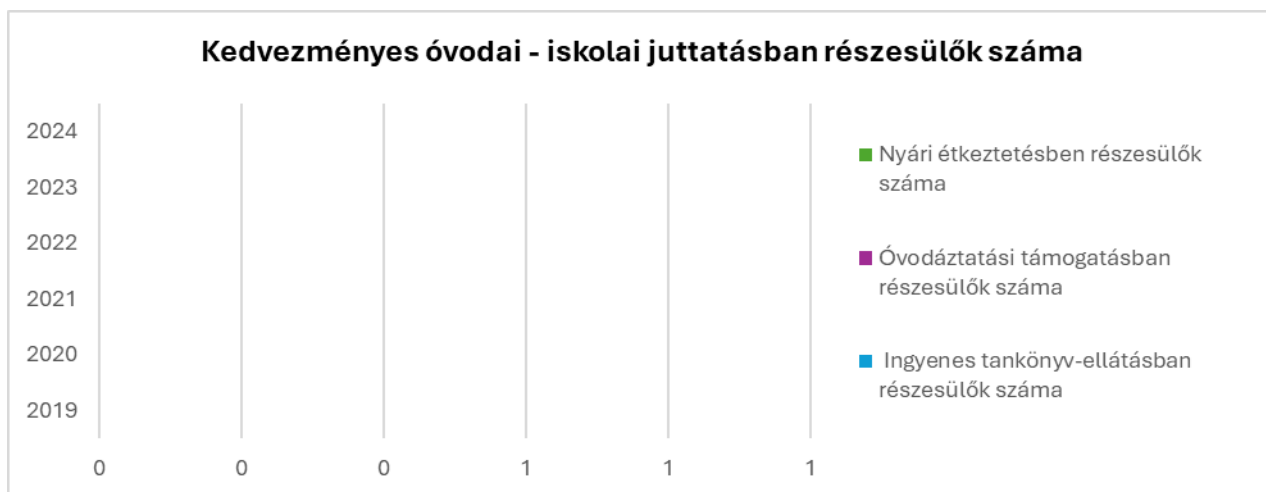
Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2024	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Nem áll rendelkezésre az iskolai juttatások elemzéséhez elég adat. A faluban sem iskola, sem óvoda nem működik.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nincs a településen magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nincs a településen a fenti jellemzésnek megfelelő gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön.

A gyermekvédelemben dolgozó szakemberek megállapításai alapján a veszélyeztetettség okai között elsődleges a szociális helyzet elégtelensége és ennek elsődleges közege a szegregált, telepszerű lakókörnyezet.

A gyermekek óvodába, iskolába a közeli Mesztegnyőre járnak. Elmondható, hogy egyenlő eséllyel jutnak hozzá mind a fejlesztő, mint az eredményességet növelő programokhoz ezen intézményekben.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A községben a gyermekvédelmi alapellátások minden gyermek részére biztosítottak, mindenki számára biztosított az egyenlő bánásmód és a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés. Ez nem

jelenti azonban, hogy a szolgáltatások elérhetősége a kívánt vagy az országos szintet eléri. Az önkormányzat a falusias jellegből adódó hátrányokat (ritkább buszjárat, gazdaságtalan üzemeltetés a községen belül) több módszerrel csökkenti: pl. a településen el nem érhető nevelési tanácsadóhoz a falugondoki szolgálat segítségével lehet eljutni.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	0	n.a.	-
2023	0	n.a.	-
2024	0	n.a.	-

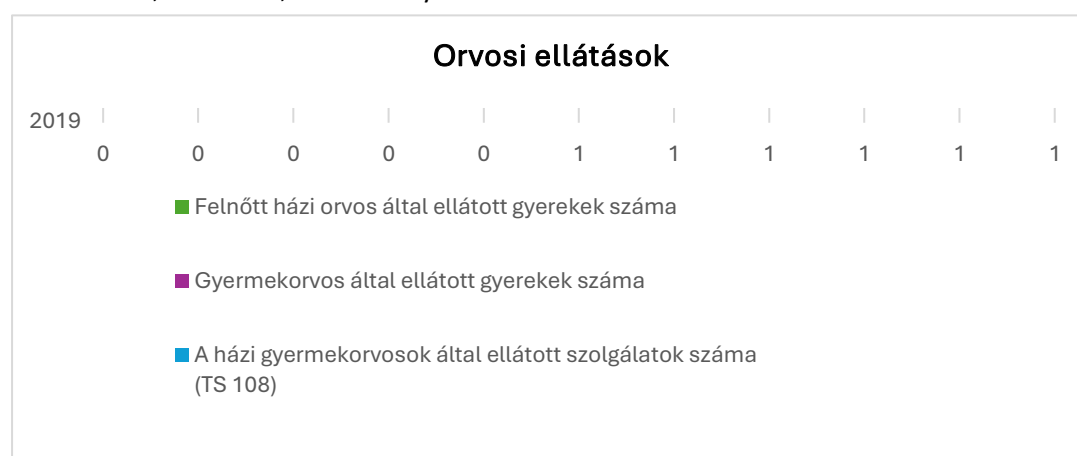

A községben védőnői álláshely nincs, a védőnői szolgálatot a Mesztegnyő Környéki Önkormányzatok Társulása keretében látja el az önkormányzat folyamatos szakmai és fenntartói felügyelet mellett. A településre kijáró védőnő többször is dicséretben részesült munkássága során. Nincs adatunk arra vonatkozóan, hogy az említett években hány gyermek tartozott hozzá a településen.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	0	0	0	n.a.	n.a.
2023	0	0	0	n.a.	n.a.
2024	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Településünkön gyermekorvos nincs, a gyermekegészségügyi feladatokat is a házi orvos látja el napi szinten Mesztegyőn, ahova a falu körzet tekintetében tartozik. A szülők gyermekeiket szakorvoshoz vagy Marcaliba, vagy Kaposvárra hordják.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A kisgyermekkorú nevelés helyzetének elemzése során problémákat okoz, ha nincs pontos helyi nyilvántartás az 5 éven aluli óvodáskorú gyermekekről. Nehézséget okoz a speciális fejlesztésre szoruló gyermekek óvodáskor előtti statisztikai adatainak gyűjtése, azonban törekednünk kell arra, hogy ezen adatok helyben rendelkezésre álljanak. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekről nyilvántartást az önkormányzat szociális osztálya vezeti.

Az óvodában és az általános iskolában elvégezhető fejlesztések Mesztegyőn történnek. Marcaliban Egységes Pedagógiai Szakszolgálat működik. Minden fogyatékosságtípust fogadni tud, rendelkezik megfelelő gyógypedagógiai, fejlesztő, terápiás szakemberekkel, pedagógiai, gyógypedagógiai asszisztensekkel.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény rendelkezései szerint 2016. január 1-jével a gyermekjóléti szolgáltatás és a családsegítés teljes integrációja valósult meg, az ellátandó terület nagysága szerint differenciált szolgáltatástartalommal. A feladatok megosztásra kerültek a települések és a járások között. A települési önkormányzatok feladatkörében maradtak a lakóhely szintű minimumszolgáltatások, az általános segítő feladatok. Járási szintre került a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása.

Az Szt. a szociális szolgáltatások megszervezésénél településtípus és településnagyság szerint is tartalmaz kötelező jellegű előírásokat. Minden önkormányzatnak gondoskodnia kell az alapellátásokról és a szakosított ellátásokhoz való hozzájárulásról.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermekek jogait védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely elősegíti a gyermek testi és lelki egészségének megőrzését, családban történő nevelkedését, veszélyeztetettségének megelőzését, a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetését.

Feladata:

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájárulás segítése
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás, vagy az ezekhez való hozzájárulás megszervezése.
- a szociális válsághelyzetben levő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása
- szabadidős programok szervezése
- hivatalos ügyek intézésének segítése

Jelenleg a Mésztegyői Szociális és Gyermekjóléti Intézmény (Mésztegyő, Gadány, Hosszúvíz, Tapsony, Nikla, Csömend, Kelevíz) lát el szociális tevékenységet, valamint végzi a gyermekjóléti tevékenységet, 2000-ben nyitotta meg kapuit az akkori néven Gondozási Központ.

A Mésztegyői Szociális és Gyermekjóléti Intézmény Szolgáltatásai:

A./ Szociális alapszolgáltatások:

- 1.) Házi segítségnyújtás
- 2.) Családsegítés
- 3.) Nappali ellátás

B./ Gyermek és ifjúságvédelmi feladatok:

- 1.) gyermekjóléti szolgálat

Az intézmény szolgáltatásainak minőségével a fenntartó önkormányzatok elégedettek, a szakigazgatási-felügyeleti szervek nem találtak kifogásolni valót. Fejlesztésre azonban, mint minden intézménynél itt is szükség van mind a fizikai (épület, irodák, eszközök, gépjármű) mind informatikai hozzáférés tekintetében.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A településen nem működik bölcsőde. A környéken legközelebb 10 km-re Marcaliban található ilyen intézmény, illetve 2018. szeptember 1-jétől a Mesztegnyőn is üzemel, melyben jelenleg 5, kizárólag mesztegnyői gyermek számára van férőhely.

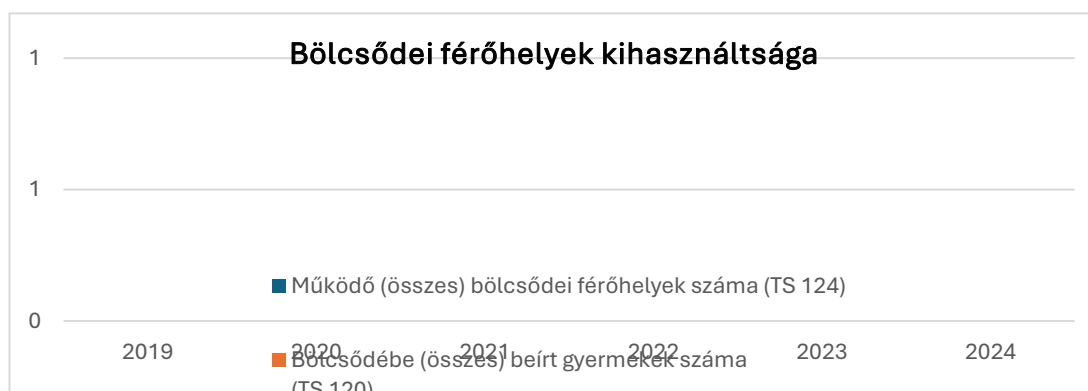
4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.
2024	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

Gadány Község Önkormányzata által nyújtható gyermekvédelmi támogatások:

- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
- Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
- Egyéb pénzbeni vagy természetbeni juttatások:
- Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás
- Születési támogatás
- Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj támogatás
- Óvodáztatási támogatás

A gyermekvédelmi esetek nagyobb része az igazolatlan hiányzásokról szólt a az elmúlt években, és a szülők magatartásbeli, nevelésbeli hiányosságairól.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Helyben, önkormányzati szinten az önkormányzat szociális rendelete alapján válsághelyzetbe kerültek részére átmeneti segély állapítható meg (nagyon ritkán előforduló segélytípus, leggyakrabban téli tüzelőre kérelmezték, de előfordult szemüveg, ruházzkodás, élelmiszer iránt benyújtott kérelem is).

A támogatottak száma évről-évre emelkedik, továbbá az alábbiak is biztosítottak krízishelyzet esetén: szociális alapszolgáltatások, étkeztetés, házi segítségnyújtás biztosítása

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A településen a gyerekeket célzó és az egészséges életmódra nevelő program és sportrendezvény nem történik. A gyerekek részére szabadidős és szünidős programok nincsenek. Ennek részben oka, hogy a gyerekek nem helyben járnak óvodába és iskolába. Célszerű emiatt a hétvégeken ilyen jellegű programokat biztosítani. Mivel az önkormányzat anyagi helyzete ezt nem teszi lehetővé, fel kell mérni, hogy önkéntes alapon milyen megoldás születhet, valamint folyamatosan nyomon kell kísérni a pályázati lehetőségeket.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

A gyermekétkeztetés a Mesztegnyői Óvoda konyháján keresztül biztosított. Valamennyi szociálisan rászoruló és normatív támogatásra jogosult gyerekek étkezési lehetősége biztosított.

Ahol a jogszabály kötelezővé teszi, mindenki megkapja a gyermekétkeztetéshez jutás kedvezményeit.

Sajnálatos módon egyre több a szűkös anyagi körülmények között élő gyerekek száma, akik számára nem természetes, hogy naponta egyszer meleg ételt kapnak az iskolai szünet időszakában. A Gyvt. 2016. január 1. napjától hatályos módosításával önálló gyermekvédelmi természetbeni ellátásként került meghatározásra a szünidei gyermekétkeztetés. Az új szabályok szerint a települési önkormányzat szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (továbbiakban: rászoruló gyerekek) részére ingyenesen biztosítja. A szünidei étkeztetésről a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerinti települési önkormányzatnak kell gondoskodnia.

- j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Minden gyermekcsoport részére azonos feltételek biztosítottak, nincsen megkülönböztetés sem a kultúrájuk sem az anyagi helyzetük miatt.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem érkezett jelzés hátrányos megkülönböztetésről.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Az önkormányzat részéről, helyi szinten nincs pozitív diszkrimináció.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékossg együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani.

A településen óvoda és iskola nincsen, az óvodai ellátást a környező településen, Mésztegnyőn lehet igénybe venni. A hosszúvízi gyermekek többsége így a mesztegnyi Óvoda, azt követően pedig a szintén Mésztegnyőn található Ladi János Általános Iskola tanulója, néhányuk a közeli Marcaliban diák. Az intézményekbe való eljutás biztosított, így a gyermekeket nem éri hátrány az utazás miatt, ezért külön senkinek sem kell fizetnie.

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek iskolai sikerességének záloga a megfelelő minőségű és időtartamú óvodáztatásuk. Az iskoláskor kezdetéig a gyerekek fejlődésének üteme messze meghaladja a későbbi életszakaszok fejlődésének sebességét. Az élet első éve meghatározó jelentőségűek az idegrendszer, a tanulás, az adaptációs készségek alakulásában. A szegényebb családok gyermekei öt éves korukra lényegesen elmaradnak kognitív fejlődésükben kedvezőbb helyzetű társaikhoz képest. Az elmaradás oka a gyermeki fejlődés nem megfelelő ösztönzése a szülők korlátozott erőforrásai, a megélhetési nehézségek okozta terheltség és az otthoni környezet hiányosságai miatt.

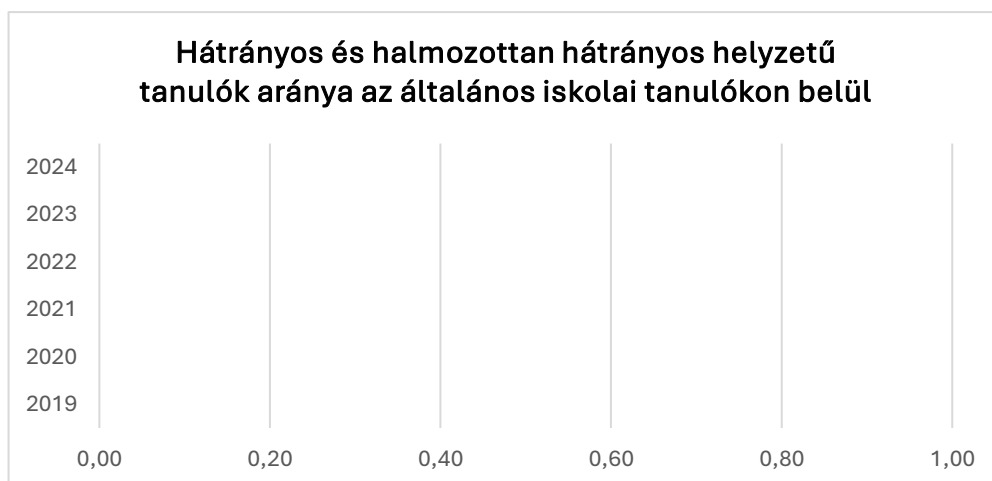
Tudatos óvodai pedagógiai munkára van szükség ahhoz, hogy a hátrányokat az óvodai nevelés csökkenteni tudja.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek oktatási sikeressége érdekében a Napközi Otthonos Óvoda és a Ladi János Általános Iskola Intézményi Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési tervet dolgozott ki.

A HH, HHH-s gyermekeket minél előbb be kell vonni az óvodai ellátásba, az érintett családokat ennek érdekében személyesen meg kell keresni. A csoportkialakításnál minél nagyobb hangsúlyt kell, hogy kapjon a heterogén csoportok kialakítása. A HH-s, HHH-s gyermekek szocializációs hátrányainak csökkentése magába foglalja a nyelvi hátrányok leküzdését fejlesztő módszerek alkalmazásával.

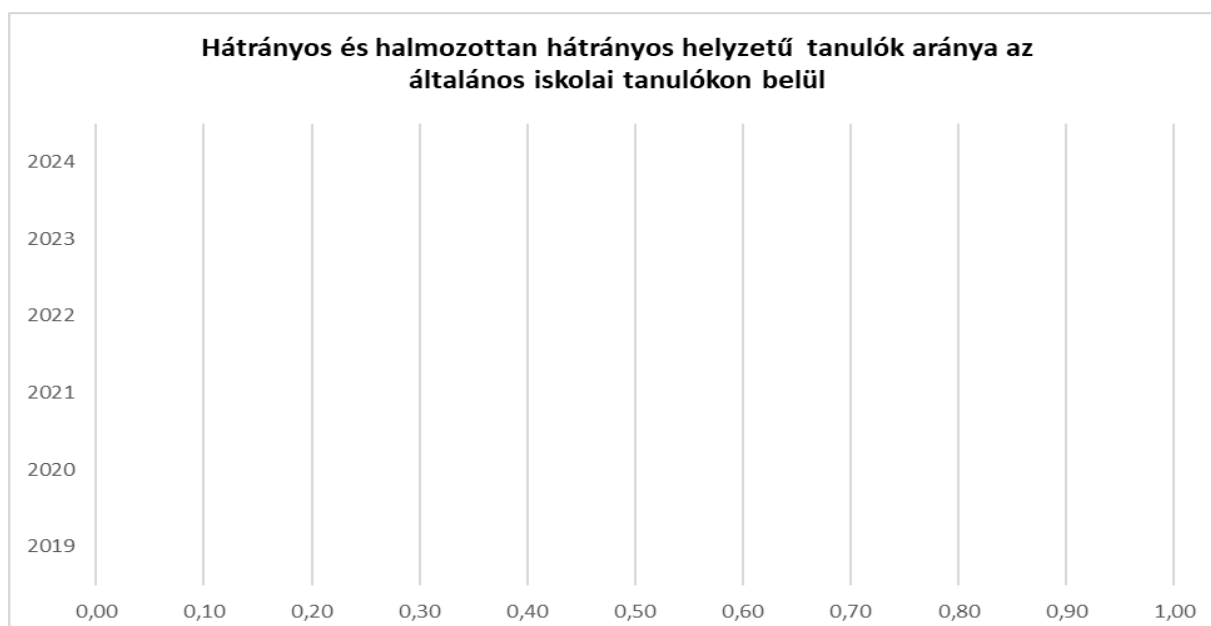
Mint korábban említettük, a településen helyben nem működik sem óvoda sem iskola, a gyermekek Mesztegyőre vagy Marcaliba járnak.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2019	0	0	0,00
2020	0	0	0,00
2021	0	0	0,00
2022	0	0	0,00
2023	0	0	0,00
2024	0	0	0,00

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00
2022	n.a.	0	0,00
2023	n.a.	0	0,00
2024	n.a.	0	0,00

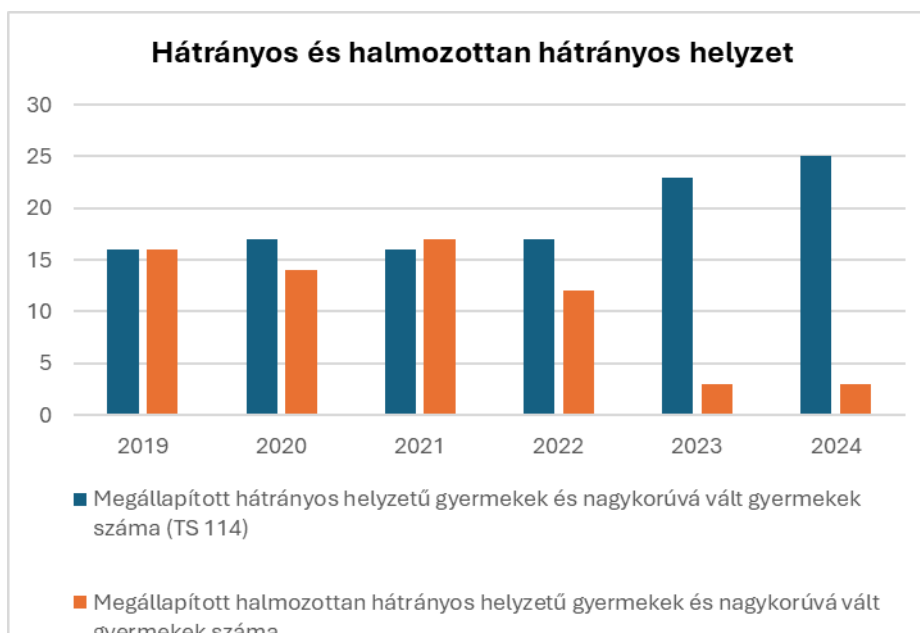
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A fent említett szolgáltatások kistérségi szinten biztosítottak, szükség szerinti óraszámban.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	n.a.	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	n.a.	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	n.a.	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	n.a.	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	n.a.	n.a.
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	n.a.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	n.a.	n.a.
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	n.a.	n.a.
Gyógypedagógusok létszáma	n.a.	n.a.
Dajka/gondozónő	n.a.	n.a.
Kisegítő személyzet	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

Óvodai dolgozók - betöltött állások és hiányzó létszám

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2019	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2020	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2021	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2022	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2023	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2024	n.a.	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2019	0	0	0	0,00	0,00
2020	0	0	0	0,00	0,00
2021	0	0	0	0,00	0,00
2022	0	0	0	0,00	0,00
2023	0	0	0	0,00	0,00
2024	0	0	0	0,00	0,00

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0
2024	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót.

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

A gadányi tanulókkal kapcsolatban az oktatás, képzés területén hátrányos megkülönböztetés nem történt, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt eljárásra nem került sor.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

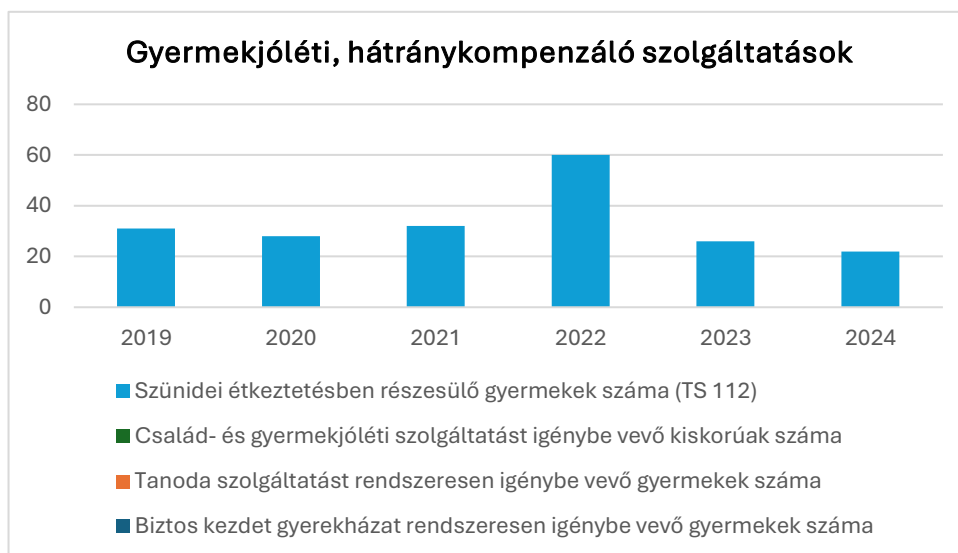
A településen nincsen intézmény.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Nem releváns.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2019	n.a.	n.a.	n.a.	31
2020	n.a.	n.a.	n.a.	28
2021	n.a.	n.a.	n.a.	32
2022	n.a.	n.a.	n.a.	60
2023	n.a.	n.a.	n.a.	26
2024	n.a.	n.a.	n.a.	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Rossz családi minta átöröklése	Felvilágosítás, jó példák előtérbe helyezése a szülők és gyermekek bevonásával
Sport és szabadidős rendezvények hiánya	Pályázatfigyelés, önkéntesek felkutatása, rendezvények-előadások szervezése
Jövőkép hiánya elsősorban a célcsoport esetében	Kortárs csoport, deviancia kezelése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nők gazdasági, munkaerő-piaci speciális helyzetét többek között az adja, hogy egyszerre több szerepet töltenek be a mindennapi életben, egyszerre kell helytállniuk a munkahelyen és a családjukban. A kettős szerep miatt sokszor plusz terhek nehezedenek rájuk, s ez a szerepek összehangolása néha nehézséget jelenthet mindkét fél számára. A visszatérni szándékozó, illetve a kisgyermeket nevelő nők számára a korábbi munkahelyükre való visszatérés több szempontból is nehéz feladatot jelent. Munkától való tartós távollétük alatt készségeik, ismereteik elavulnak, megkopnak, amely alkalmazásukban hátráltathatja őket (főleg, ha több gyermek születése miatt hosszabb időt töltöttek távol). Még nagyobb hátrányban vannak azok, akik gyermeküket, vagy gyermekeiket egyedülállóként nevelik, és/vagy esetleg pályakezdőként kevés munkatapasztalattal rendelkeznek.

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

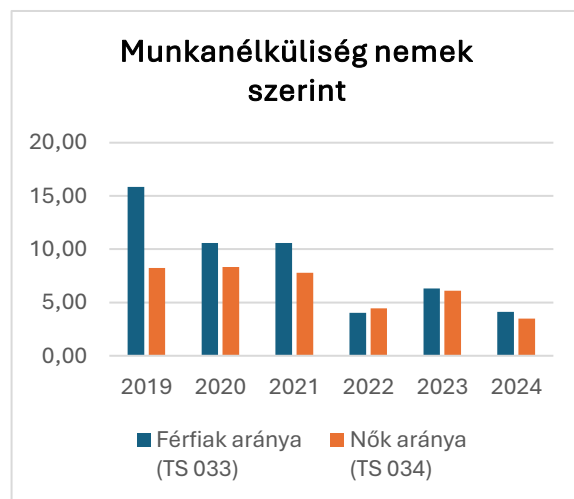
Védett tulajdonságként nevezi meg az Ebktv. a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

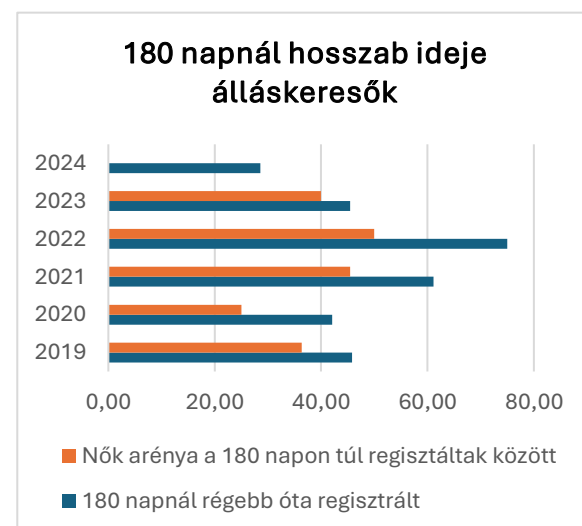
5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2019	15,84	8,25	12,05%
2020	10,58	8,33	9,46%
2021	10,58	7,78	9,18%
2022	4,04	4,44	4,24%
2023	6,32	6,1	6,21%
2024	4,12	3,49	3,81%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2019	45,83	36,36
2020	42,11	25
2021	61,11	45,45
2022	75	50
2023	45,45	40
2024	28,57	0

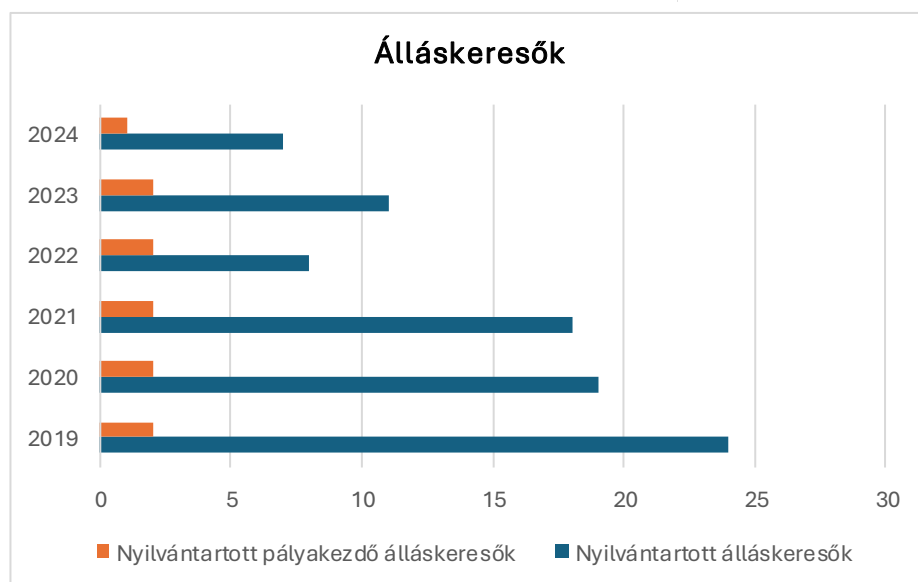
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség, kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetük számos okra vezethető vissza. Ilyen többek között az anyaság, az iskolázottság, az életkor.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2019	24	2
2020	19	2
2021	18	2
2022	8	2
2023	11	2
2024	7	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Foglalkoztatást segítő és képzési programokat a helyi önkormányzat nem szervez. A munkaügyi hivatal által szervezett képzési programokon résztvevő nők számáról nincsen adatunk.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők szegénységi kockázata lényegesen magasabb az átlagnál, körükben a tartós és passzív munkanélküliség is gyakori, sok esetben nem látnak reményt a munkára, ezért egy idő után már nem is keresnek, amely egyre jobban megnehezíti az elhelyezkedési lehetőségeiket. A roma nők hátrányainak nagy része legfőképp az alacsony iskolai végzettségre vezethető vissza, így a stratégia egyik fő prioritása a roma nők iskolai és munkaerőpiaci hátrányainak csökkentése.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nem tudunk ilyen esetről.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A gyermekjóléti alapellátások körébe tartozó napközbeni kisgyermek ellátásoknak nélkülözhetetlen szerepük van a szülők munkába állásában, de ugyanilyen fontos a hátrányos helyzetű gyermekek korai szocializációjában betöltött szerepük. A gyermekvállalás, a kisgyermeknevelés nagymértékben befolyásolja a nők munkaerő-piaci esélyeit. A munkavállalást hátráltatja a szolgáltatási hiányosságok elégtelen száma, a nem megfelelő földrajzi eloszlás. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei és óvodai férőhelyek száma. A Mesztegyői Óvoda 70 férőhelyes, ami elégséges, mivel a beíratott gyermekek száma nem haladja meg a biztosított férőhelyek számát, problémát az adhat, ha a szülő nem Mesztegyő irányában dolgozik.

Munkaerő-piaci és családi feladatok összehangolását segítő helyi szolgáltatások nincsenek, sem munkalehetőség.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	0	n.a.	-
2023	0	n.a.	-
2024	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

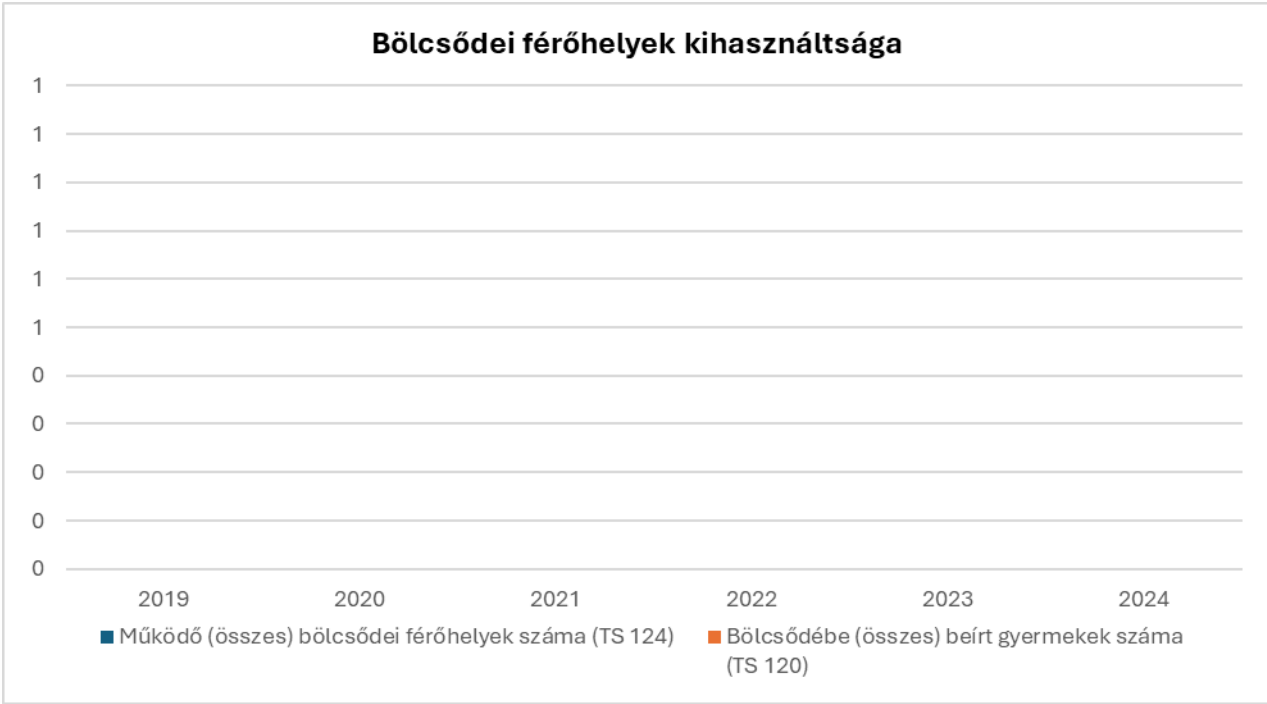
5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.
2024	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői hálózat feladata a családtervezés, anya- és gyermekgondozás. A leendő szülők számára a védőnő a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban megkezdi: beszélgetések, családlátogatások formájában. A védőnő a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordít. Segítséget nyújt a szociális juttatások megismerésében.

Az egészséges fogamzásgátlásra nem csak a nőket, hanem a leendő apákat is meg kell tanítani, hogy megfelelő gondolkodásmóddal a felelősségteljes gyermekvállalás irányába tereljük a családokat. Már tizenéves korban meg kell kezdeni a gyermekek szexuális felvilágosítását, amelyre az iskolák felső tagozatain már van gyakorlat.

A védőnői szolgáltatást társulás keretében egy védőnő látja el a településen. A szolgáltatáshoz minden kismama és gyermek hozzájut.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak „kezelése”, illetve megelőzése, vagy a rászorultak segítése mindig is fontos volt, ám sokáig a társadalomban ezt „családi belügyként” kezelték. Változás ezzel kapcsolatban 2004. május 1. hazánk EU-csatlakozása után történt, mivel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése 1582 (2002) számú ajánlásában kifejtette, hogy a családon belüli erőszak fizikai bántalmazásként, nemi erőszakként, fenyegetésként és megfélemlítésként egyaránt megnyilvánulhat. Felszólította a tagállamokat, hogy gondoskodjanak a családon belüli erőszak áldozatainak ingyenes jogi tanácsadásról, az áldozatoknak nyújtandó pszichológiai és pénzügyi segítségről, az áldozatok hatékony védelméről a sérelem elkövetése után és a jogi eljárás alatt, az áldozatokkal foglalkozó nem- kormányzati szervezetek támogatásáról és megfelelő szakemberek képzéséről.

A családon belüli erőszak megelőzése a nemzeti stratégia fontos része, egyben a Kormány és a Belügyminisztérium számos külön intézkedést hozott ezen feladatok eredményes kezelése érdekében. A családon belüli gyermek, vagy feleség bántalmazás legnagyobb része latens marad, a legtöbbször ez a pont a sértett-bántalmazott szégyenérzete miatt nem kerül nyilvánosságra, vagy nem válik ismertté még a közeli hozzátartozók és szűkebb környezet számára sem. A jelzőrendszerben a gyermekjóléti szolgálat, a védőnői, háziorvosi hálózat, az iskolai gyermekvédelmi felelősi kör, a polgárőrség, egyéb civil szervezetek (egyház is) komoly szerepet kaphat. Fokozottan veszélyeztetettek az idősek, a nők, a gyermekek, a hajléktalanok, vagy munkanélküliek is. Latens probléma.

Információink szerint nem indult eljárás nőket érő erőszak, illetve családon belüli erőszak tárgyában.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Az anyaoththonok és a családok átmeneti otthonai (anyagi vagy családi krízishelyzetben) jelenthetnek megoldást azok számára, akiknek nincs hová menniük. Bizonyos esetekben kimondottan célszerű, ha a krízishelyzetben lévő nő távol kerül addigi környezetétől. Jellemzően ezen intézményeknél (a férőhelyek hiánya miatt főleg a téli időszakban) várólistás rendszer működik.

Gadányban a krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások korlátozottak. Nincs anyaotthon, családok átmeneti otthona, legközelebb Kaposváron található ilyen jellegű intézmény, illetve kicsit távolabb Nágocson, valamint Kastélyosdombón. A településen az elmúlt években nem volt olyan nő, akit ilyen intézményben kellett volna elhelyezni.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők a helyi közéletben, valamint a képviselő-testületi munkában is fontos szerepet töltenek be. Gadány Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2024-es önkormányzati választásokon is 4 tagú lett, 2024 óta 2 nő dolgozik a testületben.

A hivatal köztisztviselői jellemzően nők, a közművelődési szakember is nőnemű.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémákról és felszámolásukra irányuló kezdeményezésekről nehéz beszélnünk. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmódeljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	
	fejlesztési lehetőségek
Elhelyezkedési nehézség munkahely hiányában	Helyi munkahelyteremtés partnerek által, közfoglalkoztatás szervezése
Képzések hiánya	Képzési lehetőségek felkutatása, tájékoztatás, képzés szervezés
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése
	Zöldterületek, közparkok tervszerű kialakítása, felújítása

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A társadalmi elöregedés globális problémává lett Magyarországon. Egyre kevesebb gyermek születik, az idősök száma növekszik. Az utóbbi évek munkanélkülisége, közfoglalkoztatott viszony gyakorisága sok időskorú esetében kisnyugdíjat, minimális jövedelmet eredményezett. Ennek következményeként a megélhetés gondja jelen van életükben. Mindez maga után vonja az alacsony életszínvonalat, az élet minőségük romlását. Az időskorra jellemző a szellemi és fizikai aktivitás csökkenése, önellátó képességük beszűkülése, a betegségek megjelenése. Az egyedüllét miatt gyakori a depresszió és a demencia kialakulása, a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

Az Idősügyi Nemzeti Stratégia nemcsak az idősöket, hanem a középkorúakat és a felnövekvő nemzedékeket is megszólítja, célkitűzéseivel hatni akar rájuk, hiszen a sikeres idősödést már igen korán kell megalapozni.

A Stratégia építeni kívánt az idősök véleményére, az idősellátáshoz kapcsolódó gyakorlati szakemberek tudására, a meglévő hazai és adaptálható külföldi „jó gyakorlatokra” annak érdekében, hogy az itt megfogalmazott irányelvek a gyakorlati munkában alkalmazhatók legyenek.

A Stratégia hosszú távú keresztmetszetű, a jelenre és a jövőre is fókuszál, mint jövőtervezési technika, tervezési spirált fogalmaz meg. A Stratégia legfőbb céljainak meghatározása hosszú távon, 2034-ig.

Idősügyi Nemzeti Stratégia elvei

- a születéskor várható élettartam közelítése az európai uniós átlaghoz,
- az egészségben eltöltött évek számának növelése,
- az aktív élet fenntartásának növelése,
- az időskori jövedelembiztonság megteremtése,
- a társadalmi integráció erősítése,
- a különböző szolgáltatások (egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális stb.) összehangolása az idősödők és idősök szükségleteinek és érdekeinek figyelembevételével,
- az idősök élethosszig való tanulásának támogatása, a digitális tananyagok hozzáférhetőségének biztosításával,
- az „aktív idősödés” feltételeinek erősítése, mely nem csupán a fizikai aktivitást, a munkaerőpiacon maradást jelenti, hanem a társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvételt is,
- az idősödési folyamat „menedzsmentjének” elterjesztése már a fiatalokban,
- a társadalmi szemléletváltás mind a gazdasági, mind az idősödés társadalmi megítélését és megélését illetően.

Községünkben a 65 év felettiek száma 103 fő, ez az állandó népesség több mint 30 %-át teszi ki. A korösszetételt tekintve a nők körében az időskorúak hányada magasabb, mint a férfiaknál. Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasságok száma, és növekszik az özvegyek aránya.

Az utóbbi évtizedek demográfiai folyamatainak egyik lényeges jellegzetessége, hogy a nemek aránya fokozatosan a nők felé tolódott el. Fontos körülmény, hogy a nők várható átlagos élettartama hosszabb, halandósága alacsonyabb, mint a férfiaké. Ennek következtében nőtöbbség alakul ki, és a kor előrehaladtával növekszik.

A falu népességének összetételében az időskorúak aránya emelkedő tendenciát mutat, mely részben köszönhető a település területén működő szeretetotthonnak is.

A népesség öregedésével együtt a háztartások korösszetétele is jelentősen változott az elmúlt évtizedekben. Egyre több az olyan háztartás, ahol idős személyek is élnek családjukkal.

Az idősek szociális helyzetét lényegesen befolyásolja az is, hogy milyen típusú családban él.

A nyugdíjban részesülők között nem túl magas az egyszemélyes háztartások száma, mivel többségük a családjával él együtt.

Törekedni kell arra, hogy elszigeteltségükben segítséget nyújtsunk, például közös programok szervezésével. Ezt a célt szolgálja, a Gadány községben minden év novemberében megrendezésre kerülő idősek napja is, melyen szép számmal vesznek részt az ebbe a korosztályba tartozó személyek.

Minél idősebb emberekről van szó, annál kevésbé tudnak változtatni anyagi helyzetükön. Az idősek nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülnek, a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú; és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít számukra. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás az özvegyi nyugdíj; az árvaellátás; a szülői nyugdíj; a baleseti hozzátartozói nyugellátások valamint az özvegyi járadék. A megváltozott munkaképességű nyugdíjasok rokkantsági ellátásban és rehabilitációs ellátásban részesülhetnek.

Mivel bevételükön nem tudnak változtatni, ezért szinte rá is kényszerülnek a takarékoskodásra, ami egyre nehezebb az állandó árnövekedések miatt.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- a nők hosszabb élettartama

60 év felett igen látványosan növekszik a háztartás, család ellátására fordított idő, valamint a házkörüli munkákra fordított időtartam is.

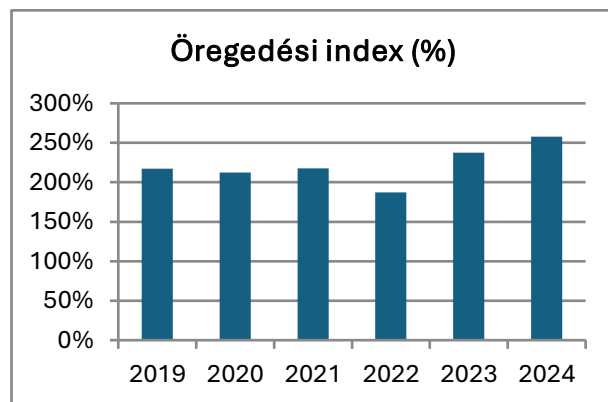
Egy másik nagyon jelentős változás a szabadidős tevékenységek megnövekedése. Ezek között legkiemelkedőbb elfoglaltság a televíziózás: a 60 év feletti korosztály átlagosan több mint 3,5 órát tölt naponta a képernyő előtt.

Az aktivitást igénylő tevékenységek helyét fokozatosan a passzívabb, otthonhoz kötődő, kisebb szellemi-fizikai aktivitást igénylő munka- és szabadidő-töltés foglalja el. Ebben a folyamatban nagy szerepe van az egészség romlásának is.

Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő. Az idült, nem fertőző betegségek, mint a daganatos betegségek, szív- és érrendszeri kórképek, anyagcsere betegségek nemcsak korai halálozást, hanem jelentős életminőség romlást, rokkantságot is előidéznak. Különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések.

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	102	47	217,02%
2020	104	49	212,24%
2021	100	46	217,39%
2022	86	46	186,96%
2023	102	43	237,21%
2024	103	40	257,50%

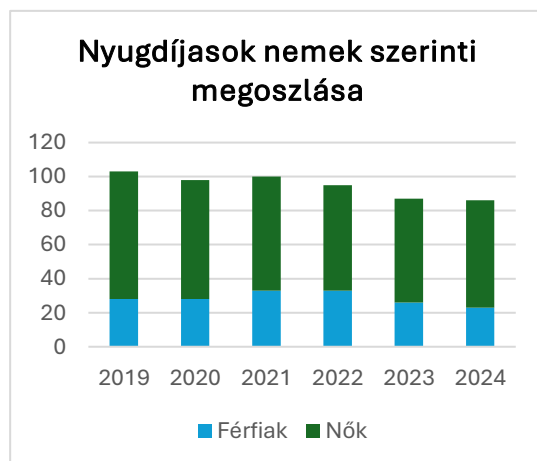
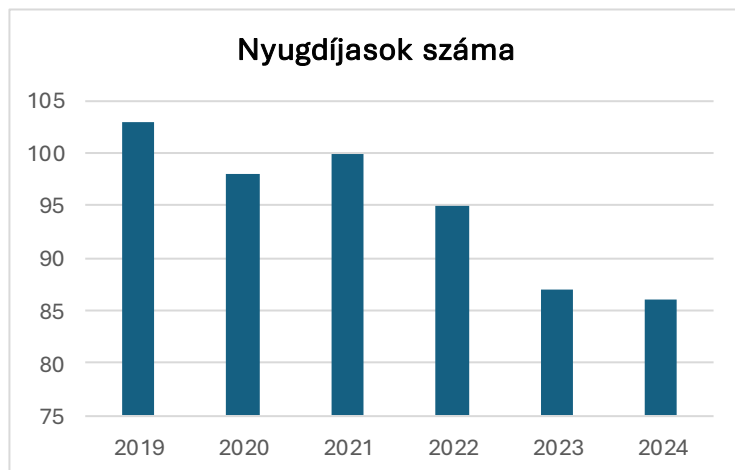
Forrás: TeIR, KSH-
TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

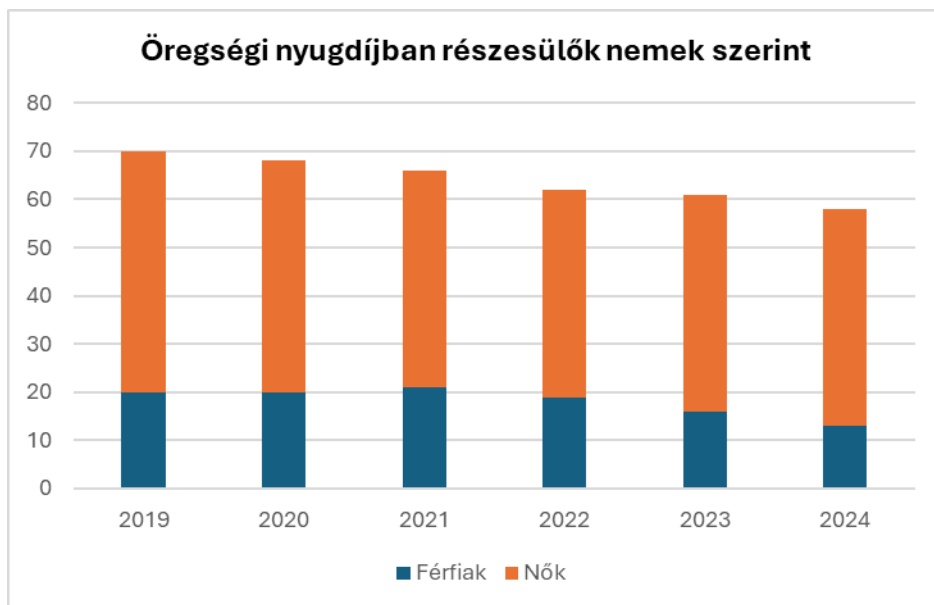
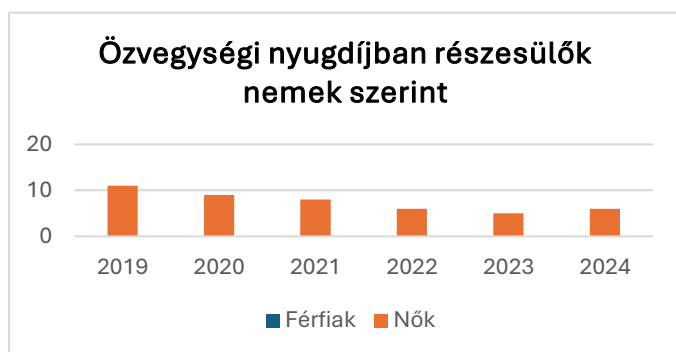
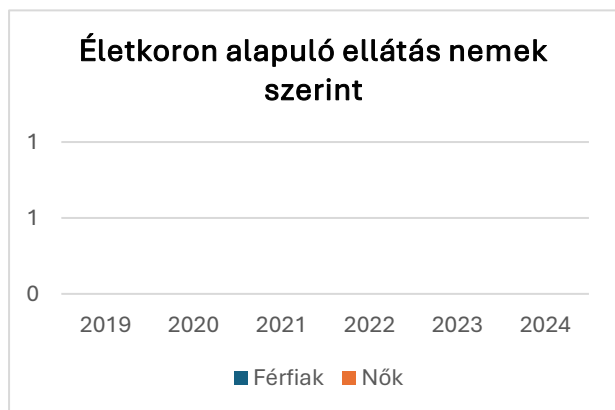
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	28	75	103
2020	28	70	98
2021	33	67	100
2022	33	62	95
2023	26	61	87
2024	23	63	86

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
'9	0	0	20	50	0	11	3
'0	0	0	20	48	0	9	3
'1	0	0	21	45	0	8	3
'2	0	0	19	43	0	6	2
'3	0	0	16	45	0	5	2
'4	0	0	13	45	0	6	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az öregségi nyugdíjban részesülők között a nők aránya jóval meghaladja a férfiakét, az özvegyi nyugdíjban részesülők kizárólag hölgyek a vizsgált időszakban.

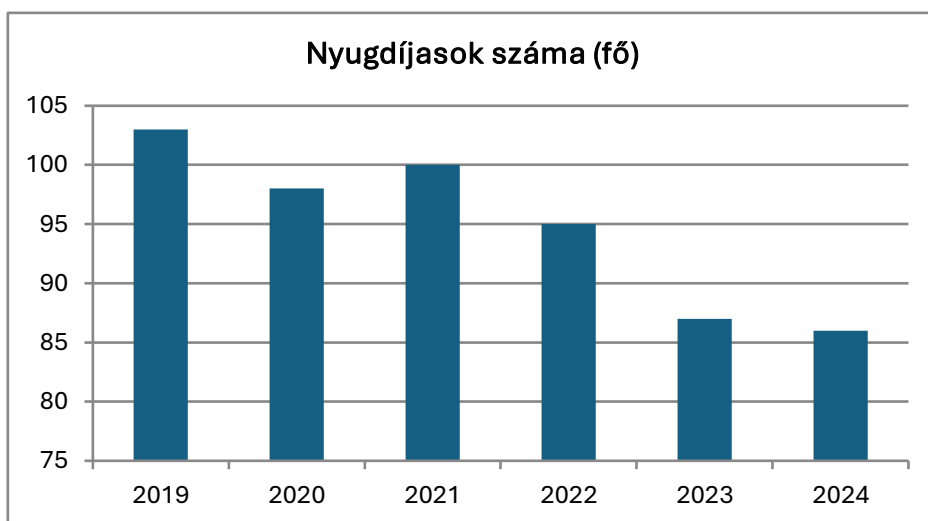
6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel, az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély a munkaerő-piacon nincs, kivétel, ha speciális tudással rendelkeznek.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen	24	19	18	8	11	7
41-45 év (TS 042)	Fő	1	0	0	0	1	0
	%	4,17%	0,00%	0,00%	0,00%	9,09%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	2	1	0	0	0
	%	4,17%	10,53%	5,56%	0,00%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	6	4	2	1	0	1
	%	25,00%	21,05%	11,11%	12,50%	0,00%	14,29%
56-60 év (TS 045)	Fő	1	0	1	1	2	2
	%	4,17%	0,00%	5,56%	12,50%	18,18%	28,57%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	5	6	3	2	1	0
	%	20,83%	31,58%	16,67%	25,00%	9,09%	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Gadány község területén többnyire a fiatalok számára sincs munkahely, így a nyugdíjasok foglalkoztatására sincs lehetőség. A tevékeny időskor, például élethosszig tartó tanulás szintén nem jellemző

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A diszkrimináció felmérése e célcsoport tekintetében is rendkívül nehéz. A szakirodalomból is tudható, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci

diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. A hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről a településen nincs tudomásunk.

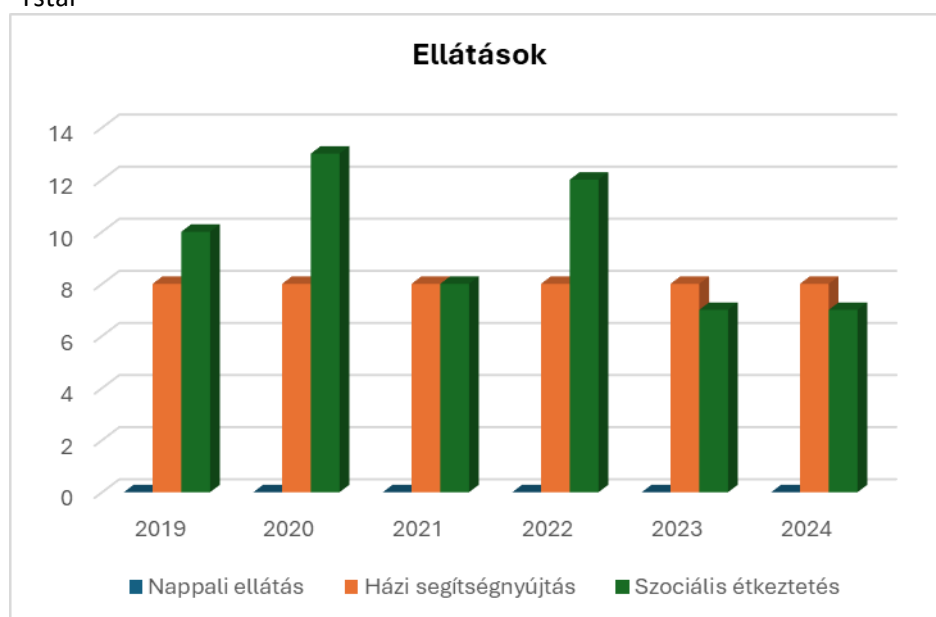
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az egészségügyi, szociális és egyéb alapszolgáltatások a község minden állampolgára részére biztosítottak, ezen felül az időskorúaknak külön szolgáltatások is elérhetőek. (szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, falugondnoki szolgálat). A falugondnoki szolgálat keretein belül az idős emberek részére gyógyszerkiváltás, bevásárlás, stb. biztosított.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2019	102	0	8	10
2020	104	0	8	13
2021	100	0	8	8
2022	86	0	8	12
2023	102	0	8	7
2024	103	0	8	7

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

A település területén nincs olyan önkormányzati fenntartásban lévő intézmény, amely nappali ellátást tudna biztosítani. A településen élő nyugdíjasok a szociális étkeztetést veszik csak igénybe, arányuk az utóbbi években csökkenést mutat.

- b) Az idősellátásban civil szervezet községünkben nem működik, és szakosított ellátás sem biztosított, ez csak megyén belül adott, ha szükség van rá.
- c) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Községünkben pezsgő kulturális életről nem nagyon beszélhetünk (programok hiánya). Az egyedüli, idős emberek számára szervezett kulturális program, a minden év novemberében megrendezésre kerülő nyugdíjas nap, melynek keretei között az önkormányzat megvendégeli a község nyugdíjas korú lakóit, illetve számukra egy délután erejéig műsorokat biztosít a Művelődési Házban.

További kulturális rendezvények elérhetősége vidéken, környékbeli városokban adott (pl. Marcali, Kaposvár, Keszthely). A művelődési házban rendelkezésre áll egy informatikai közösségi tér, illetve könyvtári kölcsönzésre is lehetőség van.

- d) idősök informatikai jártassága;

Az idősök informatikai képességeinek fejlesztése ma már elengedhetetlen. Ezzel nemcsak a munkaerőpiacon való elhelyezkedési esélyeik nőnek, de általában véve is több információhoz juthatnak rövid időn belül és hatékony módon. A település időseire nem jellemző az informatikai jártasság. A Művelődési Házban rendelkezésre áll egy informatikai közösségi tér, azonban ennek a kihasználtsága nagyon alacsony. Az informatikai jártasság hiánya áll ennek hátterében, mely képzéssel, tudás megszerzésére irányuló programok indításával orvosolható lenne. Hisz napjainkban az internet elterjedésével lehetőség nyílik például a kapcsolattartásra az elköltözött családtagokkal, messze munkát vállaló ismerősökkel.

- e) a generációk közötti programok.

A Falunap és Kukoricás fesztivál az a rendezvény, melyen minden generáció részt vesz. Ezen kívül a „Tavaszi Kórusfesztivál”, valamint a „Hősök napja” elnevezésű rendezvény, mely találkozási lehetőséget biztosít a különböző korosztályoknak.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősödő társadalom helyzete felhívja a figyelmet, hogy az idősök ellátására fokozottan figyelni kell, nem lehet figyelmen kívül hagyni és a településen az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok szervezésére hangsúlyt kell fektetni.

A településen nyugdíjasokat célzó programok – a nyugdíjas nap kivételével – nincsenek.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
egészségmegőrző programok hiánya	programok szervezése partnerekkel, civil szervezetekkel
egyedülálló nyugdíjasok ellátásnak a nehézsége	Falugondnoki szolgálat további működtetése
az idősek emberek gyakran válnak bűncselekmény áldozatává (p. betöréses lopás)	Polgárőrség, rendőri szervek bevonásával hatékonyabb ellenőrzés
Informatikai jártasság hiánya	Képzések szervezése, informatikai képzés

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne kapni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről annak ellenére, hogy a legsérülékenyebb társadalmi csoport. A 2011. évi népszámlálás adatai adnak valamelyest támpontot, hogy milyen arányt képviselnek a társadalomban a fogyatékkal élők. Ezen népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékkal élő ember van Magyarországon, mely a népesség 5,7 százaléka. A népesség fogyatékoságtípus szerinti megoszlása: mozgáskorlátozottak aránya 43,6 %, látássérült 14,4 %, értelmi fogyatékos 9,9 %, hallássérült 10,5 %, egyéb 21,6 %. A fogyatékos népességen belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport. Jelentősen emelkedett az egyéb, pontosan meg nem határozott fogyatékoságban szenvedők aránya

Magyarország az elmúlt években, évtizedekben jelentős jogalkotási lépéseket tett a fogyatékos emberek életminőségének javítása, önálló életvitelének és társadalmi integrációjának elősegítése érdekében. E szabályozások közül mindenekelőtt a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.), valamint a Fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló – a 2007. évi XCII. törvénnyel ratifikált – ENSZ-Egyezmény emelhető ki. Emellett fontos alap az Európai Bizottságnak az Európai fogyatékoságügyi stratégia 2010–2020: megújított elkötelezettség az akadálymentes Európa megvalósítása iránt COM/2010/636 számú közleménye.

A fogyatékoságügyi szakterület egyik legfőbb jellemzője, hogy az élet valamennyi területét, és így szinte minden államigazgatási ágazatot egyaránt érint, ezért a fenti dokumentumok érdemi alkalmazása a mindenkor kormányzat részéről gondosan tervezett, összehangolt intézkedéseket követel meg.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

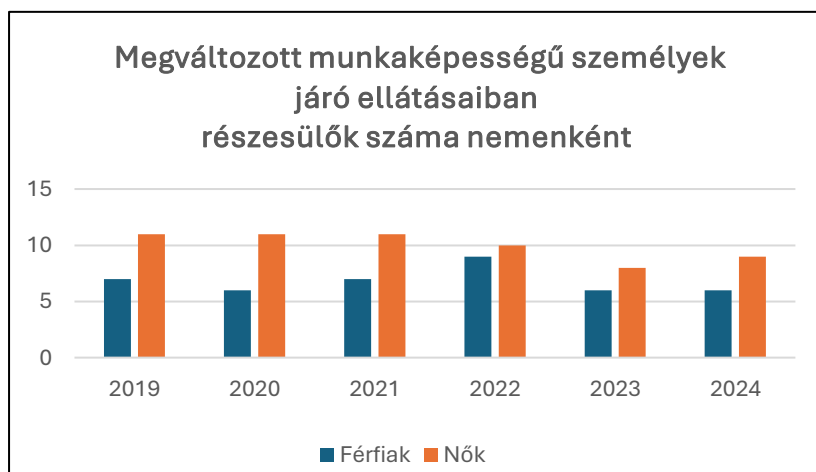
Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,
- b) aki 2011. december 31-en III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.(Flt. 57/B §.)

Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben. Probléma továbbá, ha nem áll rendelkezésre olyan foglalkoztatási szakember, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2019	7	11	18
2020	6	11	17
2021	7	11	18
2022	9	10	19
2023	6	8	14
2024	6	9	15

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Az a gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek, Gadányban is fennáll. A fiatal, ép munkavállalók elhelyezkedése sem megoldott, mindkettőre fókuszálnia kell az önkormányzatnak, lehetőséget elsősorban közmunkaprogramban látunk.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

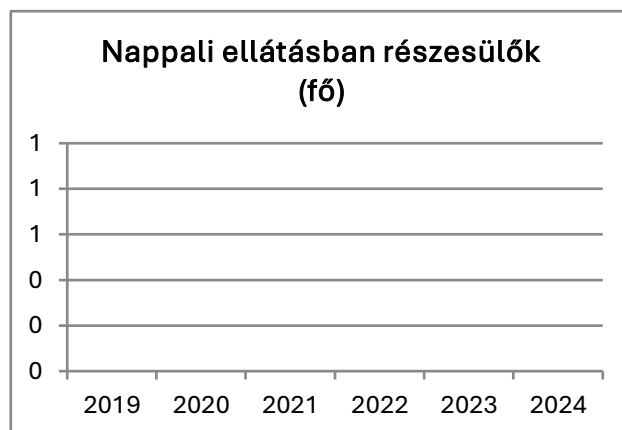
Gyakran előforduló probléma, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. Ilyen információk beszerzése rendkívül nehéz, hiszen az érintettek nem hozzák a hátrányos megkülönböztetést nyilvánosságra, mert ezzel a jövőbeni alkalmaztatási kilátásaik is csökkennek.

Gadányban ilyen jellegű problémáról nem érkezett jelzés.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Helyi szinten csak szolgáltatásokkal (étkeztetés, házi segítségnyújtás) tudunk a fogyatékosok rendelkezésére állni és életvitelüket megkönnyíteni, amelyben a Falugondnoki szolgálat segít. Fogyatékosok önálló életvitelét támogató helyi intézményekkel, programokkal nem rendelkezünk.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0
2024	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A lehetséges kedvezmények, ellátások igénylése nem csak az önkormányzatokhoz kötődnek, így az adatgyűjtés ezen a téren is korlátozott.

A fogyatékkal élő személyek számára igénybe vehető ellátási, támogatási formákról a különböző szintű jogszabályok rendelkeznek. (pl. Fot., Szt., Cst.)

A fogyatékkal élő felnőttek legnagyobb részének sokszor egyetlen megélhetési forrása az általában alacsony összegű rokkantsági nyugdíj, rokkantsági járadék, rehabilitációs ellátás, illetve plusz juttatásként a feltételek fennállása esetén a fogyatékosági támogatás. A gyermekeket tartós betegségük okán magasabb összegű családi pótlék illeti meg.

Vannak olyan ellátások, melyek nem a fogyatékosághoz, hanem az alacsony jövedelemhez kötöttek. Gadány község önkormányzata nem tartja, és nem is tarthatja nyilván, hogy a pénzbeli illetve természetbeni ellátásban részesülők fogyatékos emberek-e, mert itt a szociális rászorultság az elsődleges.

Elmondható, hogy a családsegítő szolgálat és az önkormányzat szociális ügyintézője előtt ismert a fogyatékosággal élők köre, a szükséges tájékoztatást teljes mértékben megkapják, lehetőségeinkhez mérten anyagi segítségnyújtásban részesülnek. A közfoglalkoztatottakon keresztül természetbeni juttatásként felfogható pl. hó-eltakarítás télen, tűzifaaprítás, behordás ellátásokban részesülnek szükség szerint.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele az állampolgárok – köztük fogyatékosággal élő emberek – az esélyegyenlőségének megteremtése a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használat, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritásként a minőségi szolgáltatások egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg.

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember

– azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Egészségügyi ellátás heti egy nap délután Gadányban, a hét többi napján a közeli Mesztegnyőn érhető el, ahol a hét 5 napján fogadják a betegeket a minden igényt kielégítő orvosi rendelőben.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A Gadány területén elhelyezkedő Művelődési Ház, a szeretetotthon területén az akadálymentesítés szélesített ajtókkal, rámpákkal megtörtént. Kiépített parkolóhely a faluban nincs, ezek szélesítésére ezért nem kerülhetett sor. A mesztegnyői hivatali épülethez rámpa biztosított, azonban a gyakorlatban küszöbök és fordulók miatt kerekesszékekkel önállóan csak nehezen megközelíthető, egyéb akadálymentesítése egyik épületnek sincs.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetősége biztosított, de nem akadálymentesített. Kulturális és sportprogramok hiányoznak a településen. A község honlapja naprakész információkkal szolgál látogatói számára.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Akadálymentesnek csak az az épület tekinthető, amelyben minden szerkezet, berendezési tárgy minden ember számára – beleértve az átmenetileg vagy tartósan fizikai, érzékszervi, értelmi fogyatékosággal élő embereket is – önállóan használható. Az épületben lévő munkahelyek önállóan, külső segítség nélkül, korlátlanul és biztonságosan igénybe vehetők, mert az ehhez szükséges megfelelő méretű hely, információ, jelzésrendszer és műszaki háttér adott. A településen a munkahelyek esetében elkezdődött az akadálymentesítés, azonban vannak területek, melyek fejlesztésre várnak.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A településen a Kapos Volán autóbusz-járatok jelentik a közösségi közlekedést, ritkán érkezik alacsonypadlós autóbusz, ennek lehetőségét és az erre irányuló igényeket fel kell mérni. A járdák részben akadálymentesek, a szintkülönbségeknél nagyobb gondot jelent a járdák, utak minősége, a kátyúk, így ezen a területen fejlesztésre, illetve karbantartásra van szükség. A mozgássérültek számára parkolóhelyek, illetve akadálymentes autóbusz várakozóhelyek nincsenek kialakítva.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);
- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Nem releváns.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Községünkben nincsenek önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások vagy programok.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Ma a legtöbb, fogyatékossgal kapcsolatos emberi jogi probléma a hátrányos megkülönböztetéshez kapcsolódik. Noha a fogyatékossgal élőket pontosan ugyanazok az emberi jogok illetik meg, mint bárki más, az élet szinte minden területén közvetett vagy közvetlen hátrányos megkülönböztetést és kirekesztést tapasztalnak. Ennek okai közt megtalálhatók a társadalmi előítéletek, a társadalom strukturális problémái, illetve saját egészségkárosodásuk. Ezért ahhoz, hogy egyenlő esélyük legyen a részvételre, gyakran a társadalom részéről külön erőfeszítésre van szükség.

Ez főként olyan területekre érvényes, mint az információhoz, az egészségügyi ellátáshoz, az oktatáshoz és a foglalkoztatáshoz való egyenlő esélyű hozzáférés. Az ilyen megerősítő vagy esélykiegyenlítő intézkedések célja, hogy előmozdítsák azon konkrét csoportok képviselőit, amelyek hagyományosan hátrányos megkülönböztetésben részesülnek, és ily módon növeljék a társadalmi egyenlőséget.

A településen kimondottan a fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezés nincs.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egészségügyi prevenciók szolgáltatások hiánya, illetve megközelíthetlensége. Szükséges szűrőprogramokra történő eljutás nehézsége	Célzott egészségügyi, közösségi programok szervezése, közlekedés megoldása
Közösségi programok hiánya	
Információs hiányosság, akadálymentesítés hiánya	Pályázatok figyelése, akadálymentesített honlap készítése
Akadálymentesítettség részleges volta	Az akadálymentesítés helyi tervezése, pénzforrások felkutatása, megfelelő szakértők, tanácsadók bevonása a tervezésbe. Ilyen tartalmú forrásokra figyelemfelhívás

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

A településen a beazonosított problémák, illetve fejlesztési lehetőségek célcsoportonként kerültek megállapításra. Településszintű probléma a községben nem áll fenn.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A településen az alábbi civil. egyházi és érdekvédelmi szerveződések vannak jelen: Polgárőrség, Katolikus Karitászs gadányi szervezete, Gadányért Somogyért Egyesület, szülői munkaközösség és alapítvány (Óvoda, iskola)

Közfeladatot ellátó szervezet – csak szolgáltatást nyújtanak a településen, kirendeltségük nincs:

- Somogy Kéményseprő Kft.
- Marcali és Térsége Közszolgáltató Nonprofit Kft.
- Mesztegnyő Község Önkormányzata
- Dél-zalai Vízmű Zrt.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A településen polgárőr egyesület működik 2011 óta. Az Önkormányzat anyagi támogatásának köszönhetően be tudták szerezni a szükséges felszereléseket feladatuk ellátásához. A falu lakói nagy örömmel vették a szervezet megalakulását, mert úgy érezték fokozza a biztonságérzetüket. A szervezet tagjai nagyon aktívan kezdtek a munkához. Az eredményességüket a megyei parancsnokság dicsérettel ismerte el. Azóta a tagság részben kicserélődött, illetve a létszám tovább nőtt. Az elmúlt évben a feltételek tovább javultak, egy terepjáró személygépkocsi pályázati úton történt beszerzésével.

A településen működik a Gadányért-Somogyért Egyesület, mely műsorok adásával, más települések rendezvényein képviselik Gadányt.

A mesztegnyői iskolában és az óvodában szülői munkaközösségek működnek, melyek évente bált szerveznek, melynek bevételén játékokat, könyveket, eszközöket vásárolnak az adott intézmény részére. Az Óvodában a rászorulóknak részére jótékonysági gyűjtést is szerveznek.

Adományok gyűjtését és kiosztását a Katolikus Karitásznak a gadányi csoportja is tevékenységei közé sorolja. Ezen kívül aktívan részt vesznek a az idősek, betegek emberek látogatásában, lelki gondozásában.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A Közös Hivatalhoz valamint a Társulásokban (Marcali Kistérségi Többcélú Társulás, Mesztegnyő Környéki Önkormányzatok Társulása) együttműködő településekkel fenntartott formális kapcsolat jellemzi a falut.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen roma nemzetiségi önkormányzat működik, mely (jelenleg szünetel) tevékenyen részt vállal a település életében.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Az óvodában és iskolában működő szülői munkaközösség és azok alapítványai eszközvásárlásokhoz és kirándulásokhoz járulnak hozzá folyamatosan a gyermekek esélyegyenlőségéhez. A Katolikus Karitásznak a gadányi csoportja adományokkal járul hozzá minden célcsoport életminőségének javításához , az idősek célcsoportját beteglátogatással, lelki gondozással célozzák meg. Aktívan részt vállalnak a településen található egyházi értékek (szobrok) felújításához.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a)* a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b)* az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c)* A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összszegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Tartós munkanélküliek magas aránya	Közfoglalkoztatás, annak értékteremtő bővítése; motivációs és önértékelési fejlesztések
	Képzési elmaradottság	Képzési és pályázati lehetőségek felkutatása
	Szegregáció-veszély a Petőfi és Mező utcában	Részletes felmérés készítése, terv a feltárt problémák megoldására
Gyermekek	Rossz családi minta átöröklése	Felvilágosítás, jó példák előtérbe helyezése a szülők és gyermekek bevonásával
	Sport és szabadidős rendezvények hiánya	Pályázatfigyelés, önkéntesek felkutatása, rendezvények-előadások szervezése
	jövőkép hiánya elsősorban a célcsoport esetében	Kortárs csoport, deviancia kezelése
Idősek	Egészségmegőrző programok hiánya	Programok szervezése partnerekkel, civil szervezetekkel
	Egyedülálló nyugdíjasok ellátásnak a nehézsége	Falugondnoki szolgálat további működtetése
	Az idős emberek gyakran válnak bűncselekmény áldozatává (p. betöréses lopás)	Polgárőrség, rendőri szervek bevonásával hatékonyabb ellenőrzés
	Informatikai jártasság hiánya	Képzések szervezése, informatikai képzés
Nők	Elhelyezkedési nehézség munkahely hiányában	Helyi munkahelyteremtés partnerek által, közfoglalkoztatás szervezése
	Képzések hiánya	Képzési lehetőségek felkutatása, tájékoztatás, képzés szervezés
	A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése Zöldterületek, közparkok tervszerű

	vezethet.	kialakítása, felújítása
Fogyatékkal élők	Egészségügyi prevenciók szolgáltatások hiánya, illetve megközelíthetlensége. Szükséges szűrőprogramokra történő eljutás nehézsége	Célzott egészségügyi, közösségi programok szervezése, közlekedés megoldása
	Közösségi programok hiánya	
	információs hiányosság, akadálymentesítés hiánya	pályázatok figyelése, akadálymentesített honlap készítése
	Akadálymentesítettség részleges volta	az akadálymentesítés helyi tervezése, pénzforrások felkutatása, megfelelő szakértők, tanácsadók bevonása a tervezésbe. Ilyen tartalmú forrásokra figyelemfelhívás
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>		

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a munkavállalás és oktatás terén is egyenlő esélyekkel induló romák és magyarok kötelezettségei és jogai egyenlők az élet minden területén.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők lehetőségek kapjanak a helyzetük javítására, illetve, hogy megakadályozzuk újabb generációk hasonló helyzetbe kerülését.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek fejlesztését, tanulmányi lehetőségeinek biztosítását, önálló életre nevelését veszélyeztetettségük megelőzését.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esélyegyenlőségének megvalósulását a munkaerő-piaci lehetőségeik biztosításával, az anyák terheink csökkentését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők közszolgáltatásokhoz, középületekhez, információhoz való hozzáférés megkönnyítésére.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Képzettség növelése	Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők számának csökkentése, minél több nyilvántartott munkanélküli szakmához jutásának biztosítása	A nyilvántartott munkanélküliek között növekedjen a szakmával rendelkezők aránya	Településfejlesztési Stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019-2030)	Regisztrált álláskeresők készségeinek, képességeinek felmérése, hajlandóság felmérése. Kapcsolatfelvétel a képző szervezetekkel: Munkaügyi Központ, TKKI. Képzések indítása.	Gadány Község Önkormányzatának Képviselő-testülete	2028. 11. 30. (csütörtök)	Az iskolai végzettséggel rendelkező regisztrált álláskeresők arányának növekedése az összes regisztrált számához viszonyítva, százalékban kifejezve.	pénzügyi-pályázati forrás, helyi humán erőforrás	Elhelyezkedések nyomon követése a helyi és térségi munkaadók partnerségére támaszkodva.	Ebben az esetben nem releváns.
2	Szegregátumban élők lakhatási és életkörülményeinek javítása	Részletes egészségügy, lakhatási, foglalkoztatottsági felmérés készítése a Petőfi és Mező utcában a partnerek bevonásával, pályázati lehetőségek felkutatása az életszínvonal emelésére	A Petőfi és Mező utcában élők életkörülményeinek javítása	Településfejlesztési Konceptió	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019-2030)	Felmérés készítése a Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat, a Védőnői Szolgálat bevonásával, elemzés készítése, beavatkozási terv készítése és végrehajtása; pályázatfigyelés	Gadány Község Önkormányzatának Képviselő-testülete	2028. 11. 30. (csütörtök)	Sikeres pályázatokkal javulnak a lakhatási körülmények.	Pénzügyi-pályázati forrás, humán-szaképzett (biztosított)	folyamatos	Ebben az esetben nem releváns.
3	Közmunkaprogram kiszélesítése	A közmunkaprogram hatékonyabbá tétele	A közmunkaprogram kiszélesítése, munkaterületek kibővítésével, pályázatok benyújtásával, munkanélküliek biztos jövedelemhez juttatása	Településfejlesztési Konceptió	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019-2030)	A közmunkaprogram kiszélesítése munkaterületek kibővítésével, pályázatok benyújtásával, munkanélküliek – kiemelten a mélyszegénységben élők – bevonása	Gadány Község Önkormányzatának Képviselő-testülete	2028. 11. 30. (csütörtök)	A közmunkaprogramban részt vevők száma, munkaterületek száma	helyi humán erőforrás, pénzügyi – pályázati forrás	folyamatos	Ebben az esetben nem releváns.
II. A gyermekek esélyegyenlősége												

1	"Sportolj és él egészségesen"	Helyi sportrendezvények nincsenek, az egészséges életmódra nevelés szükséges minden korosztály számára.	A gyermekek családjukkal együtt tudják tölteni szabad idejüket, sportolva az egészséges életmódról.	Településfejlesztési koncepció	"Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Helyi lehetőségek felmérése, sportolók és szakemberek bevonása, önkéntes partnerek keresése a programok megvalósításához, részvételre ösztönzés, programok előkészítése és megtartása.	Gadány Község Önkormányzatának Képviselő-testülete	2028. 11. 30. (csütörtök)	30. résztvevők, partnerek és programok száma	humán-önkéntes, szakképzett, pénzügyi pályázati forrás, technikai-terem, eszközök	együttműködés a partnerekkel	Ebben az esetben nem releváns.
2	A pozitív szülői minta erősítése	A szülők által negatív minta átöröklése--szocializációs hiányosságok	A szülő-gyermek kapcsolat erősítése, mindkét oldal erősítése és a pozitív minta követés	Településfejlesztési koncepció	"Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	szülő csoportok, gyerek csoportok, közös gyermek csoportok szervezése, programok közös játék, mesélés	Gadány Község Önkormányzatának Képviselő-testülete, Ladi János Általános Iskola Mesztegnő, Óvoda Mesztegnő	2028. 11. 30. (csütörtök)	30. résztvevők száma,	humán-szakképzett	folyamatos	Ebben az esetben nem releváns.
3	Jövőkép	Jövőkép hiánya elsősorban célcsoport esetében	A társadalmi beilleszkedés segítése	Településfejlesztési koncepció	"Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Tanácsadás, jó gyakorlatok, csoportfoglalkozások, gyakorlati bemutatók szülők-együtt	Gadány Község Önkormányzatának Képviselő-testülete, Ladi János Általános Iskola Mesztegnő, Óvoda Mesztegnő	2028. 11. 30. (csütörtök)	30. résztvevők száma	humán-szakképzett	folyamatos	Ebben az esetben nem releváns.

III. A nők esélyegyenlősége

1	Munkahely-teremtés	Nők elhelyezkedési nehézségeinek megoldása munkahelyek teremtésével	Nők elhelyezkedési esélyeinek növelése helyben és a térségben	Településfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019-2030)	Helyi munkaadók körében felmérés végzése, munkanélküli nők képességeinek felmérése, munkahelyek igényeihez való igazítása, szükség esetén képzés/átképzés	Gadány Község Önkormányzatának Képviselő-testülete	2028. 11. 30. (csütörtök)	30. Elhelyezkedések száma, bevont munkaadók száma	pénzügyi-pályázati forrás, helyi humán erőforrás	folyamatos	Ebben az esetben nem releváns.
2	Alap- és szakképzések, tanfolyamok szervezése	Munkanélküli nők jelentős része alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik, amely gátolja elhelyezkedésüket	Foglalkoztatottság növelése, szakképzettséggel rendelkezők számának növelése	Településfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019-2030)	Képzések, tanfolyamok szervezése kiemelt figyelemmel a munkaerő-piaci igényekre. A részt venni kívánók számának felmérése, motiváció erősítése	Gadány Község Önkormányzatának Képviselő-testülete	2028. 11. 30. (csütörtök)	30. Tanfolyamok száma, azokat sikeresen elvégzők száma	pénzügyi-pályázati forrás, helyi humán erőforrás	folyamatos	Ebben az esetben nem releváns.
3	"Nem vagy egyedül!"	A magányérzet kialakulásával nemcsak az anyagi állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	A magányérzet kialakulásának megelőzése közösségbe való bevonás	Településfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019-2030)	Szabadidős programok szervezése az anyáknak, baba-mama klub létrehozása, zöldterületek megújítása, közparkok, játszótérek létrehozása	Gadány Község Önkormányzatának Képviselő-testülete	2028. 11. 30. (csütörtök)	30. résztvevők száma a programokon	pénzügyi-pályázati forrás, humán-önkéntes, szakképzett, technikai-terem	folyamatos	Ebben az esetben nem releváns.

IV. Az idősök esélyegyenlősége

1	Egészségmegőrző programok	Prevenációs és szűrőprogramok	Az idősök egészségi	Gadány Községi Önkormányzat	Magyarország Átfogó	Programok szervezése, partnerek felkutatása,	Gadány Község Önkormányzatának	2028. 11. 30. (csütörtök)	30. Szervezett programok száma, bevont	humán-szakképzett,	folyamatos	Ebben az esetben nem
---	---------------------------	-------------------------------	---------------------	-----------------------------	---------------------	--	--------------------------------	---------------------------	--	--------------------	------------	----------------------

	szervezése	szervezésével az időskorúak egészségi állapotának javítása	állapotának javítása, megőrzése	Képviselőtestületnek 1/2017. (I.25.) önkormányzati rendelete az egészségügyi alapellátási körzetek megállapításáról	Egészségvédelmi Szűrőprogramja 2010-2020-2030 Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	koordinálása, érdeklődők figyelmének felkeltése	Képviselő-testülete		partnerek száma, programokon megjelentek száma	pénzügyi - pályázati forrás		releváns.
2	Idősek biztonsága	Az idős emberek gyakran válnak bűncselekmény áldozatává(pl.: betöréses lopás)	Áldozattá válás megakadályozása, a bűncselekmények megelőzése	Településfejlesztési Konceptió	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	rendőri szervek, polgárőrség bevonásával hatékonyabb ellenőrzés, rendőrség segítségével előadások szervezése az idősek körében az áldozattá válás elkerülésének módjaitól, szemléletváltás	Gadány Község Önkormányzatának Képviselő-testülete, Rendőrkapitányság Marcali	2028. 11. 30. Előadások száma, előadásokon részt vevők száma, időskorúak sérelmére elkövetett bűncselekmények száma	humán- önkéntes, szakképzett, pénzügyi- pályázati forrás esetlegesen nincs pénzügyi háttér, technikai	folyamatos	Ebben az esetben nem releváns.	
3	Egyedül élő nyugdíjasok közösségben	A településen élők agondot jelent az egyedülálló nyugdíjasok ellátása, a személyek bevonása az életbe	Az idősek elmagányosodásának megakadályozása, a szükséges segítség nyújtása az igényelt területen	Településfejlesztési Konceptió	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	A falugondnoki szolgáltatás további működtetése, a szolgáltatásokról tájékoztatás nyújtása, programok szervezése. Gépjármű beszerzése az orvoshoz szállításhoz, bevásárláshoz.	Gadány Község Önkormányzatának Képviselő-testülete	2028. 11. 30. A szolgáltatást igénybe vevők száma	humán- önkéntes, szakképzett, pénzügyi- pályázati forrás, technikai- terem	folyamatos	Ebben az esetben nem releváns.	
4	Képzések szervezése az informatikai jártasság megszerzésére	Informatikai jártasság hiánya időskorban	Az idősek informatikai jártasságának növelése, együttműködés kiépítése a célcsoporttal	Településfejlesztési Konceptió	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Nemzeti Digitalizációs Stratégia (2021-2030)	Az idősek felkutatása, igényfelmérés. Képzés szervezése, lebonyolítása	Gadány Község Önkormányzatának Képviselő-testülete	2028. 11. 30. A résztvevők száma	humán- szakképzett, pénzügyi- pályázati forrás, technikai- terem, eszközök	folyamatos	Ebben az esetben nem releváns.	
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Teljeskörű akadálymentesítettség	A települési közintézmények akadálymentesítése csak részben megoldott	Gadányban a komplex akadálymentesítés megvalósítása a fogyatékkal élők közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréseinek megteremtése	Gadány Községi Önkormányzat Képviselőtestületének 10/2017. (VII.19.) önkormányzati rendelete a településfejlesztési és településrendezési dokumentumok, valamint az egyes településrendezési sajátos jogintézmények	Országos Fogyatékosági Program (2015-2025)	Pályázatok figyelése, kihasználása	Gadány Község Önkormányzatának Képviselő-testülete	2028. 11. 30. akadálymentesített épületek és infokommunikációs akadálymentesítések száma	pénzügyi - pályázati forrás, támogatás szükséges	- folyamatos	Ebben az esetben nem releváns.	

				partnerségi egyeztetésének szabályairól								
2	Információ nyújtása	Fogyatékkal élők körében információk hiánya, pénzügyi és természetbeli juttatásokról, szolgáltatásokról	Tájékoztatói lehetőség biztosítása információk beszerzésével, továbbításával	Településfejlesztési Konceptió	Országos Fogyatékosügyi Program (2015- 2025)	Pályázatfigyelés, információk összegyűjtése, eljuttatása a fogyatékkal élők számára	képviselő testület	2028. 11. 30. (csütörtök)	Tájékoztatót személyek száma, juttatásokban részesezők számának emelkedése	humán szakképzett pénzügyi- pályázati forrás, önkormányzati saját keret.	-folyamatos	Ebben az esetben nem releváns.
3	Szolgáltatások hoz, kulturális és sportprogram okhoz való hozzáférés	Szolgáltatásokhoz, egészségügyi szűrőprogramokhoz, kulturális és, sportprogramokhoz való hozzáférés nehézsége	A közlekedés biztosítása a szűrőprogramokhoz, kulturális és, rendezvényekhez, sportprogramokhoz való hozzáférés	Településfejlesztési Konceptió	Országos Fogyatékosügyi Program (2015- 2025)	célzott kulturális programok, egészségügyi programok szervezése, közlekedés megoldása	Gadány Község Önkormányzatának Képviselő-testülete	2028. 11. 30. (csütörtök)	részteveők száma	humán- önkéntes, szakképzett, pénzügyi- pályázati forrás, technikai- eszközök	folyamatos	Ebben az esetben nem releváns.

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

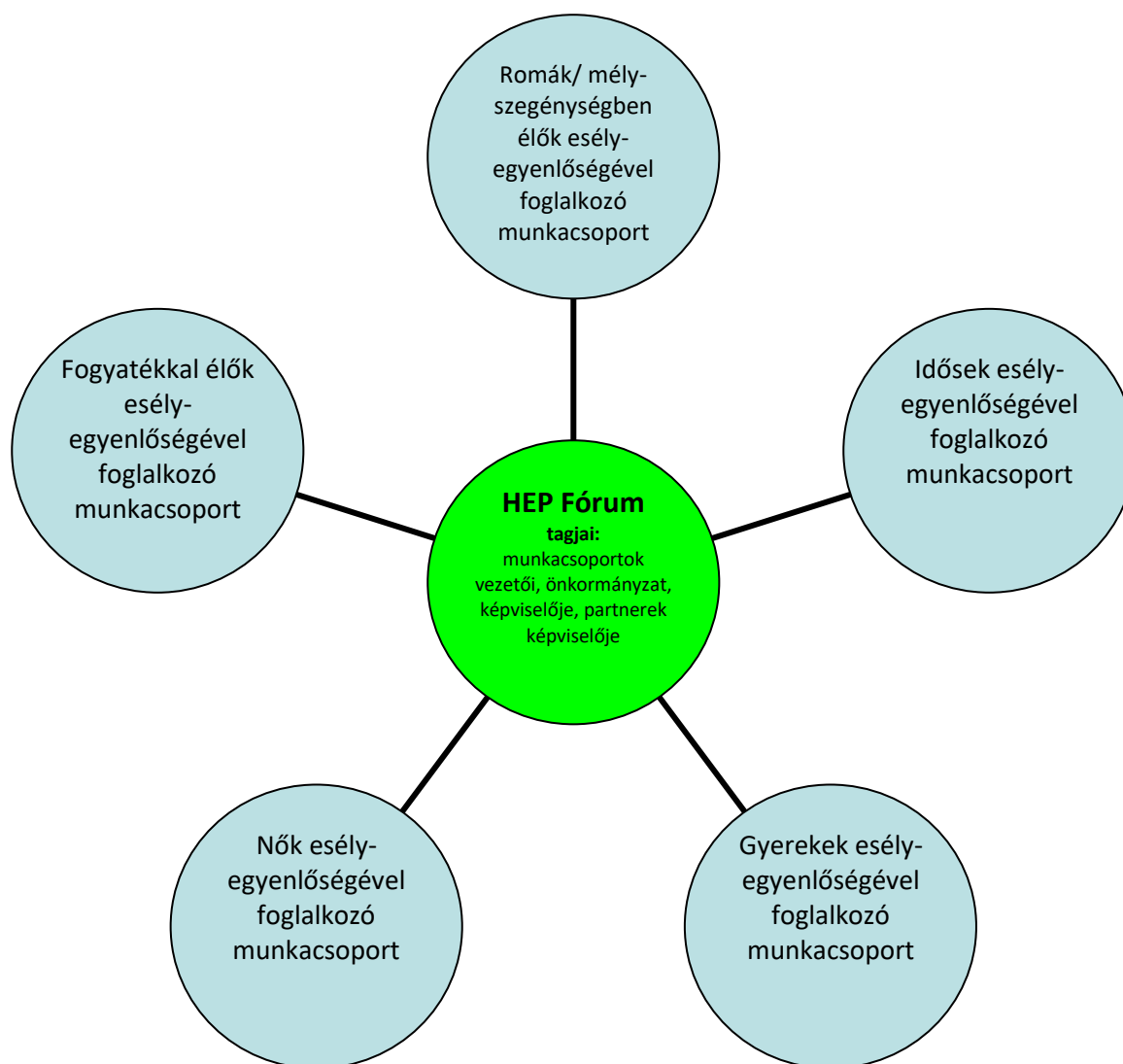
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Gadány község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Gadány község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 84/2025.(XI.20.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Dátum: Gadány, 2025. november 20.

Mesztegyői Közös Önkormányzati Hivatal
Jegyzőjétől
8716. Mesztegyő, Szabadság tér 6.
Tel.: 85/329-147

Kivonat
Gadány Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2023. november 27. napi
nyílt, soros ülésének jegyzőkönyvéből

Gadány Község Önkormányzat Képviselő-testületének
121/2023. (XL27.) képviselő-testületi határozata
a 2023-2028. időszakra szóló Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról

Gadány Község Önkormányzat Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdése alapján az előterjesztés melléklete szerinti formában és tartalommal a Helyi Esélyegyenlőségi Programot a 2023-2028. időszakra vonatkozóan elfogadja, és egyúttal felhatalmazza a polgármestert a dokumentum aláírására. A képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a program közzétételéről, megvalósításáról, valamint a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság részére történő megküldésről gondoskodjon.

Felelős: Ősz János polgármester
Határidő: értelem szerint

k.m.f.

Ősz János sk.
polgármester

Hajdu Szabina sk.
jegyző

A kivonat hitelül:

Mesztegyő, 2023. november 30.

K I V O N A T

Készült: Gadány Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2025. november 20-án
megtartott soron kívüli nyílt ülésén készült jegyzőkönyvből

Tárgy: A Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatának ügye

Gadány Község Önkormányzat Képviselő-testületének

84/2025. (XI.20.) képviselő-testületi határozata

a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatáról

Gadány Község Önkormányzat Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdése alapján a 2023. november 27. napján a 121/2023. (XI.27.) számú határozattal elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programot áttekintette, és a felülvizsgálatát elvégezte.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program a 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII.27.) Kormányrendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” című dokumentum szerint módosításra került. A módosítást követően Gadány Község Önkormányzat Képviselő-testülete az előterjesztés mellékletében foglaltak szerint elfogadja Gadány Község Helyi Esélyegyenlőségi Programját és felkéri a polgármestert, hogy a módosított program közzétételéről, megvalósításáról, valamint a HEP következő felülvizsgálatának határidőre történő végrehajtásáról gondoskodjon.

Felelős: Hajdu Szabina polgármester

Határidő: azonnal

Kmf.

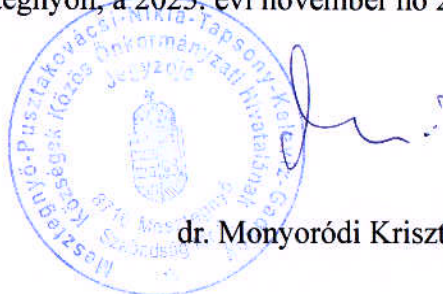
Hajdu Szabina

Polgármester

dr. Monyoródi Krisztián

Jegyző

A kiadmány hitelül Mesztegnyőn, a 2025. évi november hó 26. napján:

dr. Monyoródi Krisztián jegyző